

U VLADISLAVCIMA, 28. OŽUKA 2019.

Strateški razvojni plan turizma općine Vladislavci od 2018. do 2022.

Strateški razvojni plan turizma općine Vladislavci za razdoblje od 2018. do 2022.

**OVAJ PROJEKT SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA EUROPSKE UNIJE
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj**

**Strateški razvojni plan turizma općine Vladislavci
za razdoblje od 2018. do 2022.**

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA 2014.-2020.

Udio u sufinanciranom dijelu: 85% EU, 15% RH

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulazi u ruralna područja

U VLADISLAVCIMA, 28. OŽUJKA 2019.

Naručitelj

Općina Vladislavci

Sudjelovali u izradi

Općina Vladislavci

Informacije

Osječko-baranjska županija

Općina Vladislavci

Hrvatski zavod za zapošljavanje

Hrvatski zavod za statistiku

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije

Hrvatska turistička zajednica

STRATEŠKI RAZVOJNI PLAN OPĆINE VLADISLAVCI ZA RAZDOBLJE OD 2018. DO 2022. IZRADILA JE TVRTKA NFM CONSULTING D.O.O. IZRADA DOKUMENTA FINANCIRANA JE EU SREDSTVIMA, ODNOSENOST KROZ PODMJERU 7.1. RURALNOG RAZVOJA.

Strateški razvojni plan turizma općine Vladislavci za razdoblje od 2018. do 2022.

Sadržaj

1. Uvodne postavke i metodološki okvir.....	6
2. Analiza stanja.....	12
2.1. Opći podatci o općini Vladislavci	14
2.1.2. Pravni ustroj.....	14
2.1.3. Demografska obilježja.....	15
2.1.4. Infrastruktura.....	15
2.1.5. Gospodarenje otpadom.....	16
2.1.6. Gospodarstvo i poljoprivreda.....	16
2.1.7. Tržište rada	17
2.1.8. Društvena infrastukturta	17
2.2. Turistički resursi i atrakcijska osnova općine Vladislavci.....	18
2.2.1. Prirodna osnova	18
2.2.1.1. Reljef.....	18
2.2.1.2. Klima	18
2.2.1.4. Voda	19
2.2.1.5. Biljni i životinjski svijet.....	20
2.2.1.6. Zaštićena prirodna baština	20
2.2.2. Kulturna baština	21

2.2.3. Povijesni događaji	23
2.2.4. Vjerske ustanove	24
2.2.5. Športsko-rekreacijske građevine i tereni	25
2.2.6. Manifestacije	26
2.3. Dionici turističkog razvijta	28
2.4. Okruženje destinacije	30
2.5. Smještajna i ugostiteljska ponuda	32
2.5.1. Turizam na području Osječko-baranjske županije	32
2.5.2. Turizam na području općine Vladislavci	35
3. Vizija i strateški cijiljevi razvitka turizma općine Vladislavci	38
3.1. SWOT analiza	40
3.2. Prioriteti i mjere	40
4. Usklađenost strategije s nacionalnim i regionalnim politikama	46
4.1. Financijske mogućnosti za provedbu zacrtanih projektnih aktivnosti	55
5. Komunikacija i informiranje	56
6. Zaključak	60

1

Strateški razvojni program
opcine Vladislavci za razdoblje
od 2018. do 2022. godine

Uvodne postavke i metodološki okvir

Općina Vladislavci po svojim zemljopisnim obilježjima pripada skupini kontinentalnoga turizma. Trendovi razvjeta kontinentalnoga turizma posljednjih su godina pozitivni, a turizam kao društvena i gospodarska djelatnost predstavlja značajan potencijal, te je jedna od najbrže rastućih grana svjetskih ekonomija. Osnova za pokretanje turizma na području općine Vladislavci prvenstveno su razvojni projekti, kojima bi se osigurala kvalitetna i integrirana turistička ponuda kao preduvjet održivoga razvjeta kontinentalnoga turizma. Prvi je korak u tom upravo izrada strateškoga dokumenta.

Strateški plan razvjeta turizma općine Vladislavci temeljni je planski dokument kojim se određuju strateški ciljevi i prioriteti turističkoga razvjeta općine. Strateški plan razvjeta turizma nastoji osigurati usmjerenjanje na razvojno perspektivne turističke potencijale općine Vladislavci i njihovo iskorištavanje na najučinkovitiji način, odnosno stvoriti sveobuhvatan razvojni plan općine za sve ključne sektore turističkih razvojnih područja.

Strateški plan razvjeta turizma izrađuje se za razdoblje od 2018. do 2022. Ovo je razdoblje usklađeno s programskim planiranjem na razini Europske unije i Republike Hrvatske, što omogućava lakše povezivanje općinskoga razvojnoga programa s dokumentima više razine.

Metodološki okvir koji je korišten za izradu Strateškoga plana razvjeta turizma općine Vladislavci nastojao je obuhvatiti većinu uvriježenih načela kvalitetnoga strateškoga planiranja, stoga izrada strateškoga plana obuhvaća sljedeća poglavlja:

Analiza stanja

Ovo poglavlje sadrži osnovnu analizu postojećega stanja s najvažnijim turističkim razvojnim obilježjima, trendovima, problemima i potrebama općine. Analiza stanja služi kao podloga za utvrđivanje turističkih razvojnih prioriteta, a strukturirana je na sljedeći način:

- opći podatci o općini Vladislavci;
- turistički resursi i atrakcijska osnova općine Vladislavci;
- dionici turističkoga razvjeta;
- okruženje destinacije;
- smještajna i ugostiteljska ponuda.

SWOT analiza

SWOT analiza podrazumijeva istraživanje svih važnijih karakteristika, kako unutrašnjega, tako i vanjskoga okruženja, radi identifikacije strateških čimbenika koji će odrediti turističku budućnost općine. U unutrašnjem se okruženju identificiraju snage i slabosti - resursi i kapaciteti na koje se općina može osloniti u svom turističkom razvjetu i oni koji ograničavaju ili onemogućuju njezin daljnji turistički razvitak. Vanjsko okruženje sastoji se od prilika i prijetnji - resursa i kapaciteta izvan općine koji bi mogli biti iskorišteni za daljnji turistički razvitak, te oni koji mogu ograničiti turistički razvitak općine.

Vizija i strateški ciljevi

Vizija sadrži sveobuhvatni opis željenoga budućega turističkoga razvjeta općine. Strateški se ciljevi određuju na temelju prethodnih analiza i predstavljaju ključni element strateškoga plana razvjeta turizma.

Prioriteti i mjere

Prioriteti proizlaze iz vizije i razrađuju strateške ciljeve. Mjere su intervencije i aktivnosti u području i predstavljaju okvir za pripremu i izradu konkretnih razvojnih projekata u turizmu.

Provedba strateškoga plana: institucionalni i finansijski okvir

Ovo poglavlje sadrži opis postupaka i nadležnost subjekata u provedbi strateškoga plana, njihove kapacitete te rokove provedbe, dok finansijski plan sadrži indikativni i okvirni pregled te alokaciju finansijskih sredstava po strateškim cijevima, prioritetima i mjerama, izvorima i razdobljima.

Praćenje učinaka i evaluacija realizacije postavljenih ciljeva

Sustav pokazatelja postignuća sastoji se od pokazatelja dugoročnoga učinka na ciljeve razvojne politike, pokazatelja izravnoga pozitivnoga učinka na ciljne skupine, pokazatelja dugoročnoga utjecaja na razvitak općine. Kako bi se uspješnije mogao pratiti pravi učinak strateškoga plana uspostavljen je kvantitativni sustav vrjednovanja uspješnosti provedbe svih aktivnosti.

Cjelokupni proces izrade strateškoga plana razvitička turizma temelji se na partnerskom pristupu, jednom od osnovnih načela politike regionalnoga razvitička. Partnerski pristup podrazumijeva suradnju javnoga, privatnoga i civilnoga sektora, odnosno suradnju tijela državne uprave, jedinica područne (regionalne) samouprave, jedinica lokalne samouprave, gospodarskih subjekata, znanstvene

zajednice, socijalnih partnera i organizacija civilnoga društva.

Općina Vladislavci imenovala je radnu skupinu za izradu strateškoga plana razvitička turizma, u čijem su sastavu predstavnici s područja općine. Zadatak radne skupine je savjetovati, predlagati i usmjeravati izradu strateškoga plana. Uz nju, u izradi su Strateškoga plana razvitička turizma općine Vladislavci sudjelovali i stručnjaci angažirani kao tehnička pomoć.

Proces izrade strategije započeo je u siječnju 2019., a u veljači je Općina Vladislavci uputila poziv svim zainteresiranim mještanima, tvrtkama, obrtima, obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, zadrgama, udrgama, javnim ustanovama i institucijama da prijave svoje projektne ideje i razvojne projekte koji mogu pridonijeti turističkom razvitičku općine Vladislavci. Istoga je mjeseca održana tematska radionica pod nazivom *Strateški plan razvitička turizma općine Vladislavci*, na kojoj su građanima i ostalim zainteresiranim sudionicima predstavljeni pristigli projektni prijedlozi, te im je dana mogućnost dodatne prijave projektnih ideja. Na službenim stranicama Općine Vladislavci objavljen je pregled prepoznatih snaga, slabosti, prilika i prijetnji za područje općine, kao i prijedlog prioriteta i mjera, te je upućen poziv zainteresiranim dionicima da iznesu svoje komentare. Završnu verziju *Strateškoga plana razvitička turizma općine Vladislavci* usvojilo je Općinsko vijeće tijekom prve polovine 2019.

Politika regionalnoga razvitička usmjerena je prema društvenom i gospodarskom razvitičku na lokalnoj razini. Strateške mjere postavljene u ovom dokumentu od velikoga su

značaja i za formiranje mjera u strateškim dokumentima na višim razinama. Upravo povezivanje lokalne i regionalne razine, a potom i određivanje razvojne strategije na nacionalnoj razini osigurat će daljnje usmjerenje razvitka i adekvatnu alokaciju sredstava prema području koje je od posebnoga nacionalnoga interesa. Zakon o regionalnom razvitu prepoznao je važnost ovoga povezivanja koje pridonosi indeksu razvijenosti svake jedinice lokalne samouprave. Ovim su dokumentom jasno određeni budući planovi, mjere i projekti, a kako bi se oni uistinu i provodili, potrebno je uvesti sustavno praćenje i nadzor njihove provedbe. Cilj praćenja je omogućiti uvid u stvarno stanje provedbe mjera, odnosno odgovara li trenutačno stanje provedbe planiranom provedbenom okviru te hoće li prethodno postavljeni skup

ciljeva biti ispunjen, u smislu očekivanih rezultata prema utvrđenom planu i programu.

Nadležno tijelo za praćenje *Strateškoga razvojnoga plana turizma općine Vladislavci* je Općina Vladislavci, s obzirom na to da na području općine ne postoji ni jedna druga mjerodavna institucija koja bi to mogla provoditi. Kako Općina svake godine dostavlja izvješća o provedbi svojih projektnih aktivnosti prema regionalnoj i nacionalnoj razini, upravo će to biti i glavni pokazatelj uspješnosti u provedbi ovoga dokumenta, kao i korektiv u slučaju bilo kakvih odstupanja (posebice ako su ona usmjerena na intenzitet provedbe). Osim za praćenje ostvarenja provedenih aktivnosti, dobiveni će se podatci koristiti i prilikom evaluacije njihovih učinaka na ostvarivanje postavljenih ciljeva.

2

Strateški razvojni program
općine Vladislavci za razdoblje
od 2018. do 2022. godine

Analiza Stanja

2.1. Opći podaci o općini Vladislavci

2.1.1. GEOPROSTORNA OBILJEŽJA

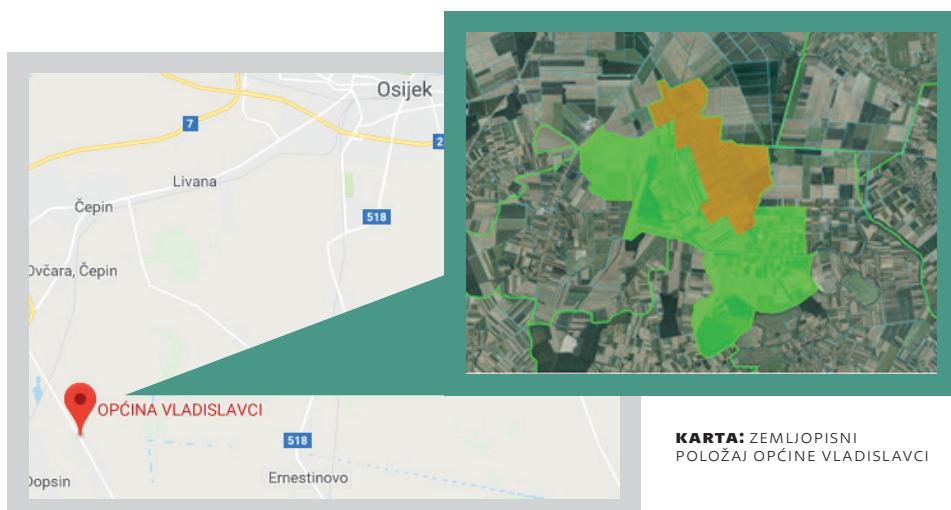
Općina Vladislavci smještena je u jugoistočnom dijelu Osječko-baranjske županije i prostire se na površini od 32,53 km², što čini 0,77 % površine županije. Općinu čine naselja Vladislavci, Dopsin i Hrastin, a administrativno se sjedište općine nalazi u Vladislavcima. Na sjeveru općina Vladislavci graniči s općinom Čepin, na zapadu s općinom Vuka, na jugu s općinom Semeljci, te na istoku s općinom Šodolovci. Prostor općine Vladislavci dio je širega, nizinskoga i ravničarskoga područja OBŽ-a, odnosno širega prostora istočne Hrvatske.

Klimatološke osobine prostora općine Vladislavci dio su klimatskih osobina širega prostora istočne Hrvatske. Cijelo područje, kao i širi prostor, ima sve odlike umjereno kontinentalne klime. U hidrološkom smislu, prostor općine Vladislavci pripada dunavskom

slivnom području, odnosno hidrografskom slivu rijeka Vuke i Dunava. Prema ustroju vodnoga gospodarstva, općina Vladislavci pripada vodnom području sliva Drave i Dunava, odnosno slivnom području Vuke. Na području općine Vladislavci zastupljene su tri pedološke jedinice: lesivirano i lesivirano semiglejno tlo koje je rasprostranjeno na najvećem, pseudoglejno semiglejno i eutrično smeđe semiglejno tlo te močvarno amfiglejno i močvarno hipoglejno tlo.

2.1.2. PRAVNI USTROJ

Općina Vladislavci jedinica je lokalne samouprave osnovana Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Tijela Općine Vladislavci su Općinsko vijeće i općinski načelnik. Dan općine Vladislavci je 17. svibnja, a službeno glasilo izlazi pod nazivom *Službeni glasnik Općine Vladislavci*. Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine ustrojen je Jedinствeni upravni odjel.

2.1.3. DEMOGRAFSKA OBILJEŽJA

Prema popisu stanovništva iz 2011. općina Vladislavci ima 1.882 stanovnika, od čega je 943 (50,1 %) muškarca i 939 (49,9 %) žena. U odnosu na 2001., broj stanovnika je manji za 237. Većina stanovništva, njih 1.073 smještena je na području naselja Vladislavci, naselje Dopsin broji 482 stanovnika, a naselja Hrastin 327 stanovnika.

Prosječna starost stanovnika općine Vladislavci je 41,3 godine (39,4 godine muškarci i 43,3 godine žene). Radno sposobnoga stanovništva u dobi od 15 do 64 godine ukupno je 1.272 (67,58 %), od čega 672 muškarca i 600 žena. Gustoća naseljenosti u općini Vladislavci je 51 stanovnik na km².

Na području općine Vladislavci nalazi se 655 kućanstava. Hrvati čine 83,32 % stanovništva, Mađari 9,14 %, Srbi 6,27 %, slijede Nijemci 0,27 %, Crnogorci 0,11 % Rusini 0,11 %, Slovaci 0,11 %, Bošnjaci 0,05 %, Makedonci 0,05 % te Slovenci 0,05 %.

Najveći broj stanovnika općine Vladislavci, 1.166 (82,89 %) su katolici. Protestantni čine 7,92 % stanovništva, pravoslavci 6,59 %, ostali kršćani 0,43 %, te muslimani 0,32 %. Ateista i

stanovnika koji nisu vjernici je 0,96 %, a onih koji se nisu izjasnili 0,11 %.

2.1.4. INFRASTRUKTURA

Na području općine Vladislavci nalaze se trase sljedećih razvrstanih cesta: 1,2 km državne ceste D7, 5,0 km županijske ceste Ž4109, 4,5 km županijske ceste Ž4110, 3,25 km lokalne ceste L44107 i 5,0 km lokalne ceste L44109. Zapadnim rubom općine Vladislavci prolazi trasa državne ceste D7 u okviru paneuropskoga prometnoga koridora V grana C, koji je značajan za povezivanje srednje Europe s Jadranskim morem. U okviru navedenoga koridora u postojećem stanju položene su dvije prometnice: državna cesta D7 (Beli Manastir - Osijek - Đakovo) i magistralna pomoćna željeznička pruga MP13 (Osijek - Vrpolje). Kroz područje općine Vladislavci prolazi željeznička pruga Osijek - Strizivojna - Vrpolje u dužini od četiri kilometra. Željezničke stанице nalaze se u naseljima Dopsin i Vladislavci.

Cijelo područje općine Vladislavci pokriveno je vodoopskrbnom mrežom pitke vode. Općina Vladislavci pripada vodoopskrbnom sustavu Osijek, a isporučitelj vodne usluge je tvrtka Vodovod Osijek d.o.o. Problematika odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na

TABLICA 1. STANOVNIŠTVO PREMA STAROSTI I SPOLU PO NASELJIMA, POPIS IZ 2011.

Naselje	Spol			Starost										90 i više
	m	ž	ukupno	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89		
Dopsin	234	248	482	50	64	55	61	69	68	52	45	18	-	
Hrastin	153	174	327	42	52	34	47	37	48	28	31	8	-	
Vladislavci	556	517	1.073	83	130	148	118	167	166	123	107	30	1	
UKUPNO	943	939	1.882	175	246	237	226	273	282	203	183	56	1	

IZVOR: DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU, WWW.DZS.HR

TABLICA 2. PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U 2017.

Područje	Živorođeni	Mrtvorodi	Umri	Umrta dojenčad		Prirodni priраст	Brakovi		Vitalni indeks
				ukupno	0-6 dana		sklopljeni	razvedeni	
Republika Hrvatska	36.556	149	53.477	148	72	-16.921	20.310	6.265	68,4
Osječko-baranjska županija	2.378	7	3.897	5	1	-1.519	1.491	518	61,0
Općina Vladislavci	16	-	22	-	-	-6	8	5	72,7

IZVOR: DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU, WWW.DZS.HR

području općine Vladislavci nije riješena, odnosno kanalizacijska mreža nije izgrađena.

Područje općine Vladislavci električnom energijom opskrbljuje HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. - Elektroslavonija Osijek. Elektroopskrbna mreža je funkcionalno i tehnički u dobrom stanju. Plinska mreža izgrađena je na cijelom području općine Vladislavci, a plin se distribuira preko tvrtke HEP Plina d.o.o.

2.1.5. GOSPODARENJE

OTPADOM

Gospodarenje otpadom na području općine Vladislavci organizirano je sukladno zakonskim odredbama, a obuhvaćenost stanovništva organiziranim skupljanjem i odvozom otpada je 100 %. Komunalni otpad prikuplja se putem kanti i vreća, skupljanje i odvoz obavlja tvrtka Eko-flor plus d.o.o. Donja Zdenčina, a mjesto odlaganja otpada je Petrovačka Dola Vukovar. Na području općine postavljena su tri reciklažna otoka sa spremnicima za papir, staklo i plastiku, u sva tri naselja postavljeni su koševi za otpatke, a svako kućanstvo posjeduju plavu kantu za prikupljanje papira.

2.1.6. GOSPODARSTVO

I POLJOPRIVREDA

Sukladno Zakonu o regionalnom razvitu Republike Hrvatske i Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti, općina Vladislavci svrstana je u II. skupinu, koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini ispodprosječno rangiranih.

Na području općine Vladislavci osnovano je 29 subjekata maloga gospodarstva. U naselju Vladislavci sjedište ima 25 subjekata, u Dopisnu tri te u Hrastinu jedan. Subjekti su registrirani za djelatnosti trgovine na veliko i malo, poljoprivrede, proizvodnje ambalaže od plastike, proizvodnje metalnih konstrukcija, popravka namještaja i pokućstva, elektroinstalacijskih radova, završnih građevinskih radova.

Prema podatcima iz Prostornoga plana uređenja općine Vladislavci obradivo poljoprivredno tlo obuhvaća 2.497,63 ha, od čega je vrijedno obradivo tlo 1.771,77 ha, a ostala obradiva tla 725,86 ha. Obradive poljoprivredne površine na području općine Vladislavci omogućuju intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju ratarskih kultura, stoga su na poljoprivrednom zemljištu

najviše zastupljene žitarice, krmno bilje, uljano sjemenje i plodovi, šećerna repa, ugari, ostalo povrće u povrtnjacima, ostalo povrće na oranicama i mahunasto povrće za suho zrno. Govedarska proizvodnja najznačajnija je grana stočarstva i jedna je od najvažnijih grana ukupne poljoprivredne proizvodnje. Uz govedarsku proizvodnju, uzgoj i proizvodnja svinja imaju dugu tradiciju na području općine Vladislavci.

2.1.7. TRŽIŠTE RADA

Na području općine Vladislavci najviše je zaposlenih u prerađivačkoj industriji, poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, te trgovini na veliko i malo i trgovini motornim vozilima. Na dan 31. prosinca 2018. na području općine Vladislavci bilo je 126 nezaposlenih osoba, od čega 43 muškaraca (34,1 %) i 83 žene (65,9 %).

Kvalifikacijska struktura stanovnika općine Vladislavci je nepovoljna. Stanovnika bez škole je 4,9 %, stanovnika sa završenom srednjom školom 41,9 %, dok je visokoobrazovanih tek 3,2 %. Od ukupno 1.707 stanovnika općine Vladislavci starih 10 i više godina, njih 38 (2,2 %) je nepismeno, od čega sedam muškaraca i 31 žena.

Struktura nezaposlenih po razini obrazovanja odgovara kvalifikacijskoj strukturi. Od 126 nezaposlenih osoba na dan 31. prosinca 2018. bez škole ili završene osnovne škole ih je 15, s osnovnom školom 34 osobe, 40 nezaposlenih je sa srednjom školom za zanimanja do tri godine i školom za KV i VKV radnike, 29 ima srednju školu za zanimanja u trajanju od četiri i više godina i gimnazije, dvije nezaposlene osobe imaju prvi stupanj fakulteta, stručnoga studija i više škole, a šest nezaposlenih osoba ima fakultet, akademiju, magisterij ili doktorat.

2.1.8. DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

Na području općine Vladislavci djeluje osnovna škola, koja se nalazi u naselju Vladislavci. Osnovna škola Mate Lovraka Vladislavci izgrađena je 1978. Izgradnjom nove škole ukinute su tadašnje područne škole u Dopsinu i Hrastinu. U sastavu Dječjeg vrtića Osijek djeluje vrtić pri školi u Vladislavcima koji ostvaruje program predškole.

Zdravstvena zaštita na području općine Vladislavci organizirana je kroz djelovanje Doma zdravlja Vladislavci. Osim ordinacije opće medicine, djeluje i stomatološka ambulanta, a u sklopu Doma zdravlja otvorena je i ljekarna, čime je poboljšana zdravstvena usluga za stanovnike Vladislavaca, Dopisna i Hrastina.

Na području općine Vladislavci djeluje dvadesetak udrugu, među kojima su kulturno-umjetničke, športsko-rekreativne i ostale udruge. Dobrovoljna vatrogasna društva osnovana su u naseljima Hrastin i Vladislavci, nogometni klubovi u Dopsinu i Vladislavcima, aktivno je i hrvatsko i mađarsko kulturno-umjetničko društvo, udruge žena i umirovljenika, zavičajni klubovi i lovačko društvo. Domovi kulture kao središnja mjesta održavanja kulturnih, zabavnih, športskih i drugih manifestacija, te često jedini odgovarajući prostor za rad udruga izgrađeni su u sva tri naselja općine Vladislavci.

2.2. Turistički resursi i atrakcijska osnova općine Vladislavci

Razvitak turizma i turističke ponude općine Vladislavci u najvećoj je mjeri određen osnovnim turističkim resursima, koji su dio cjeline razvijta određenoga geografskoga područja, a bogatstvo resursima komparativna je prednost, kako u turističkom, tako i u gospodarskom smislu. Turistički resursi čine skup turističkih atrakcija i infrastrukture nužnih za razvitak turističkoga područja. S obzirom na to da se cjelokupna ponuda u turizmu temelji na atraktivnim svojstvima resursa kojima raspolaže, okosnica svakoga dugoročnoga razvojnoga plana turizma upravo je analiza turističke atrakcijske osnove.

2.2.1. PRIRODNA OSNOVA

Elementi prirodne osnove kao njezine temeljne sastavnice prije svega su reljef, klimatska obilježja, voda na kopnu, biljni i životinjski svijet, kao i zaštićena prirodna baština. Prirodna osnova pripada skupu prirodnih atrakcija ili atraktivnosti.

2.2.1.1. Reljef

Prostor općine Vladislavci je dio širega, nizinskoga i ravničarskoga područja Osječko-baranjske županije, odnosno širega prostora istočne Hrvatske. Nizinski prostor nastao je modeliranjem riječnih tokova Drave, Save i Dunava i njihovih pritoka i pripada tipu akumulacijskoga reljefa. Dio tog reljefa pripada prostoru općine Vladislavci u okviru kojega se mogu izdvojiti dvije manje reljefne cjeline i terase Drave i aluvijalna

ravan Vuke. Terasa Drave je nastala kao naplavna ravan u toku pleistocena. To je prostor male dubine temeljnica i velike vlažnosti prostora. Duž čitavoga riječnoga toka Drave, s južne strane, usporedo s riječnim tokom, prostire se blaga depresija ispunjena holocenskim nanosima rijeke Vuke, prema kojoj je i cijela terasa blago nagnuta. Naslage prapora koje prekrivaju riječne sedimente na ovom području dostižu debljine i do 20 metara.

U skladu s reljefnim osobinama kreću se nadmorske visine, koje opadaju od sjevera i sjeveroistoka prema jugu. Prosječne nadmorske visine naselja na prostoru općine kreću se od 87 do 93 metra nadmorske visine. Općenito uvezvi, reljef Hrvatske se u cjelini shvaća kao turistički atraktivan dio prirodne osnove.

2.2.1.2. Klima

Klimatološke osobine prostora općine Vladislavci dio su klimatskih osobina širega prostora istočne Hrvatske. Cijelo područje, kao i širi prostor ima sve odlike umjereno kontinentalne klime, koje karakteriziraju česte i intenzivne promjene vremena. Osnovne karakteristike ovoga tipa klime su srednje mjesečne temperature više od 10°C , tijekom više od četiri mjeseca godišnje, srednje temperature najtoplijeg mjeseca ispod 22°C , te srednje temperature najhladnjeg mjeseca između -3 i 18°C . Obilježje ove klime je nepostojanje izrazito suhih mjeseci, oborina više u toplom dijelu godine, a prosječne godišnje količine se kreću od 700 do 800 mm. Prosječna temperatura zraka, prema mjerjenjima u razdoblju od 1978. do 1998., iznosila je 11°C . Srednje mjesečne temperature su u porastu

do srpnja, kada dostižu maksimum s prosječnom mjesecnom temperaturom od 21,4 °C. Najhladniji mjesec je siječanj sa srednjom temperaturom od -0,4 °C.

2.2.1.4. Voda

Voda je temeljni turistički resurs u skupini prirodnih atrakcija, a u brojnim destinacijama najvažniji element ponude. Jezera i tekućice vodeće su turističke atrakcije, a njihova atraktivnost i značaj za turizam su višestruke. Vode na kopnu dio su kulturnoga, regionalnoga i nacionalnoga identiteta i jedno od osnovnih prirodnih i društvenih obilježja geografskoga prostora. Također, vode na kopnu atraktivne su i zbog svojih obilježja pogodnih za bavljenje različitim športskim aktivnostima.

Rijeka Vuka

Općina Vladislavci pripada vodnom području sliva Drave i Dunava, odnosno slivnom području Vuka ukupne površine 1.793,28 km². Rijeka Vuka izvire iz sjeveroistočnih izdanka planine Krndije kod naselja Pauče, a ulijeva se u rijeku Dunav u središtu Vukovara. Područjem općine Vladislavci prolazi u dužini od 8,3 km, od kojih je 3,7 km na području općine, a preostalih 4,6 km granični su vodotok sa susjednom općinom. Vuka teče od zapada prema istoku, prolazeći od izvora najprije prirodnom dolinom u brdovitom terenu s izrazitim uzdužnim padovima, a nizvodno od desnoga pritoka postaje izrazito ravničarski vodotok s brojnim meandrima, od kojih su neki presječeni prokopima. Dionica rijeke Vuke koja prolazi područjem

općine Vladislavci u potpunosti je regulirana. Provedenim regulacijskim radovima od ušća u rijeku Dunav do ceste Đakovo - Osijek stvoreni su uvjeti odvodnje suvišnih voda na svim pritocima rijeke Vuke u lijevom i desnom zaobalu.

Ribnjaci

Ribnjaci u Vladislavcima zauzimaju devet hektara voda, od toga šest za športski ribolov. Početak nastanka ribnjaka datira u 1957. Ribnjaci su nastali napuštanjem eksploatacije opekarske gline na čijim bajerima su ribolovci uredili športsko-rekreacijski i izletnički centar. Ribnjaci su danas vrlo posjećeno područje, prvenstveno su brojni športski ribolovci, ali i ostali izletnici s okolnoga područja i predstavljaju značajan turistički potencijal. Budući da je prostor ovoga lokaliteta u ruralnom okruženju, za očekivati je da će on potaknuti razvitak ruralnoga turizma u okviru seoskih obiteljskih gospodarstava, kroz ponudu poljoprivrednih proizvoda, ali i kroz poticanje ekološki proizvedene zdrave hrane, odnosno razvitička ekološke poljoprivrede. Na ribnjacima se organizirana različite manifestacije i natjecanja športskih ribolovaca, kako na lokalnoj, tako i na državnoj i međunarodnoj razini, što omogućavaju kapaciteti ribičkih staza. U ribnjacima živi 15 vrsta riba, a najbrojnije su šaran, amur i smuđ. Godišnje se u vodu poribi oko 3.000 kg plemenite ribe. U ribnjaku se nalaze kapitalni primjeri šara i amura, kao i kapitalni primjeri soma, štuke i smuđa.

2.2.1.5. Biljni i životinjski svijet

Na području je općine Vladislavci od prirodne vegetacije zastupljena tipična travna vegetacija, a manji je dio pod šumskom vegetacijom i to u zapadnom i južnom dijelu, koji pripada nizinskim mješovitim šumama hrasta lužnjaka, jasena i graba, a dijelom i euroameričkih topola. Šume imaju više-funkcionalno značenje - pored ekonomskih koristi, značajne su za zdravlje ljudi, a važan su čimbenik i regulator hidroloških uvjeta. Također, šume su temelj razvijatka turističkoga i lovnoga gospodarstva. Šumom je pokriveno, odnosno šumsko zemljište zauzima oko 155 ha, što je 7,6 % od ukupne površine općine Vladislavci.

Najveći dio općine je pod poljoprivrednim kulturama. Poljoprivredne površine vrijedan su i neobnovljiv prirodni resurs, te kao takve predstavljaju prirodno bogatstvo.

Lovište Vladislavci

Lovište Vladislavci prostire se na površini od 4.232 hektara, a lovozakupnik je Lovačko društvo Kobac Vladislavci, nasljednik LD *Hrastin* iz Hrastina, koje je osnovano 1945. Kako su u ono vrijeme djelovala dva društva, LD *Hrastin* i LD *Jarac* s članovima iz Dopsina i Vladislavaca, 1953. je došlo do spajanja dva ju društava. Udruženo društvo djelovalo je do početka Domovinskog rata 1991., kada je došlo do prestanka rada. Rad društva obnovljen je 1992., ovaj put pod nazivom Lovačko društvo Kobac Vladislavci. U lovištu prirodno obitavaju ili se prvenstveno uzgajaju različite vrste divljači, među kojima su srna obična, zec obični, fazan, trčka. Ovo lovište odlikuje

velika bioraznolikost, omeđeno je šumom te rijekom Vukom i Bobotskim kanalom.

Lovni turizam važna je sastavnica kontinentalnoga turizma i potiče razvitak destinacija u unutrašnjosti zemlje. S obzirom na raspoložive kapacitete lovišta i divljači, na prostoru općine Vladislavci mogao bi se u budućnosti značajnije razvijati i lovni turizam, uz uvjet očuvanja i zaštite lovišta, te fonda divljači

2.2.1.6. Zaštićena prirodna baština

Zaštićeno područje geografski je jasno određen prostor namijenjen zaštiti prirode, kojim se upravlja radi dugoročnoga očuvanja prirode i pratećih usluga ekološkoga sustava. Prema Zakonu o zaštiti prirode, zaštićena područja strogi su rezervati, nacionalni parkovi, posebni rezervati, parkovi prirode, regionalni parkovi, spomenici prirode, značajni krajobraz, park-sume i spomenici parkovne arhitekture. Na području općine Vladislavci prevladava karakterističan ravničarski kultivirani krajobraz, te nema zaštićenih područja, odnosno područja koja bi bilo potrebno posebno štititi.

kološku mrežu Republike Hrvatske čine područja očuvanja značajna za ptice i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove, a na području općine Vladislavci se ne nalazi područje Ekološke mreže.

Natura 2000 je ekološka mreža Europske unije koju čine područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnoga stanja divljih vrsta ptica od interesa za Europsku uniju, kao i njihovih staništa te područja značajna za očuvanje migracijskih vrsta ptica, a osobito

močvarna područja od međunarodne važnosti, kao i područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnoga stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, te prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju. Na području općine Vladislavci ne nalazi se područje Nature 2000 u Republici Hrvatskoj.

2.2.2. KULTURNA BAŠTINA

Kulturna baština, materijalna i nematerijalna, zajedničko je bogatstvo čovječanstva u svojoj raznolikosti i posebnosti, a njezina zaštita jedan je od važnih čimbenika za prepoznavanje, određivanje i afirmaciju kulturnoga identiteta. Kulturnu baštinu čine pokretna i nepokretna kulturna dobra od umjetničkoga, povjesnoga, paleontološkoga, arheološkoga, antropološkoga i znanstvenoga značenja. Nepokretna kulturna baština uključuje javne građevine i komplekse, obrambene građevine i komplekse, sakralne građevine i komplekse, memorijalne građevine i komplekse te urbanu opremu.

Građevine nepokretne kulturne baštine koje se nalaze na području općine Vladislavci, a zaštićene su kao kulturno dobro su:

Crkva svetog Petra i Pavla, Dopsin

Parohijska crkva sv. Petra i Pavla u Dopsinu jednobrodna je građevina s polukružnom apsidom, blago istaknutim pjevnicama i zvonikom iznad glavnoga pročelja. Crkva je izgrađena 1764. u duhu kasnobarokne arhitekture. Lađa je presvođena bačvastim svodom, a svetište polukupolom. Crkva je zidana opekom, pokrivena dvostrešnim drvenim

krovištem i biber crijeponom, a dvokatni zvonik završava barokno oblikovanom lukovicom.

Pravni status: zaštićeno kulturno dobro

Vrsta: nepokretno kulturno dobro - pojedinačno

Klasifikacija: sakralna graditeljska baština

UNESCO-va zaštita: ne

Vrijeme nastanka: 1764.

Oznaka dobra: Z-1633

Reformirana kršćanska crkva, Hrastin

Reformirana kršćanska crkva u Hrastinu izgrađena je u razdoblju od 1793. do 1795. Jednobrodna longitudinalna građevina zaključena je polukružnom apsidom i rizalitno istaknutim zvonikom uz glavno pročelje. Uz južni zid prigrada je recentna sakristija. Bočna pročelja rastvorena su polukružnim prozorskim otvorima. Vertikalno raščlanjenje fasadnoga platna postignuto je pilastrima. Korpus zvonika uokviruje zaobljena atika. Dvoetažni zvonik sa satom rastvoren je polukružnim prozorskim otvorima u zadnjoj etaži, te dodatno apliciran pilastrima. Toranj je zaključen kasnobaroknom lukovicom koja je ukrašena aplikacijama koje simboliziraju reformiranu kršćansku crkvu.

Pravni status: zaštićeno kulturno dobro

Vrsta: nepokretno kulturno dobro - pojedinačno

Klasifikacija: sakralna graditeljska baština

UNESCO-va zaštita: ne

Vrijeme nastanka: od 1793. do 1795.

Oznaka dobra: Z-1761

Kuća i ambar, Ulica Šandora

Petöfija br. 19, Hrastin

Prizemna kuća od pletera oblijepljena izvana i iznutra blatom. Dvostrešni je krov na jugu prekriven trstikom. Ambar je građen u kanatnom sustavu sa stijenama od horizontalnih planksi. Stambeni objekt, kao i ambar, po svojim građevnim karakteristikama, materijalu i bogatim ukrasima te zadržanoj tradicionalnoj raspodjeli unutrašnjih prostora predstavlja značajan spomenik iz doba do seljavanja mađarskoga etnosa u ove krajeve.

Pravni status: zaštićeno kulturno dobro

Vrsta: nepokretno kulturno dobro - pojedinačno

Klasifikacija: profana graditeljska baština

UNESCO-va zaštita: ne

Oznaka dobra: ROS-0332-1972.

Zgrada ciglane - kružna peć, Vladislavci

Zgrada ciglane - kružna peć u Vladislavcima je katnica s otvorenim krovištem. Prizemlje čini kružni zasvođeni tunel unutar cijele zgrade u kojem se pali opeka. Središnji dio prizemlja je komora u koju se kanalima prikuplja dim koji nastaje gorenjem. Oba uzdužna pročelja rastvorena su s 15 lučno zasvođenih otvora, dok se na bočnim pročeljima nalazi po jedan otvor.

Pravni status: zaštićeno kulturno dobro

Vrsta: nepokretno kulturno dobro - pojedinačno

Klasifikacija: ostalo

UNESCO-va zaštita: ne

Oznaka dobra: Z-6268

Arheološka nalazišta i arheološke zone, krajolici i njihovi dijelovi svjedoče o čovjekovoj prisutnosti u prostoru. Arheološka nalazišta izvorišta su za proučavanje načina života, razvitka kulture i civilizacije čovjeka, od starijega kamenoga doba, tijekom cijele prapovijesti, koja je trajala od oko 100.000 godina prije Krista do razdoblja antike te dale je sve do ranoga srednjega vijeka.

Na području općine Vladislavci nalaze se dva evidentirana arheološka lokaliteta iz prapovijesnoga i antičkoga razdoblja: Vladislavci, oko 200 metara jugoistočno od željezničke stanice, antičko nalazište i Hrastin, Gradac, prapovijesno nalazište. Evidentiranim arheološkim lokalitetima se zbog neistraženosti ne mogu utvrditi točne granice pa su locirani položajima.

Od tradicijskoga graditeljstva na području općine Vladislavci preostala je vlastelinska kuća Müller-Speiser sagrađena u središtu Vladislavaca, koja datira s početka 20. stoljeća, a odlikuje ju mješavina urbanoga i ruralnoga. Danas je u toj građevini smještena općinska uprava.

Turistički potencijal općine Vladislavci nalazi se i u kulturno-povijesnom nasljeđu i tradiciji te očuvanoj povijesnoj arhitekturi. Upravo ta autentičnost daje ovoj turističkoj destinaciji određenu prednost u odnosu na druge, a kod stvaranja turističkoga proizvoda destinacije značajnu ulogu ima upravo suradnja kulturnoga i turističkoga sektora. Kulturno nasljeđe i kultura postaju sve traženiji proizvod, a značajniji se ekonomski učinci mogu postići njezinim stavljanjem u funkciju turizma.

2.2.3. POVIJESNI DOGAĐAJI

Vladislavci

Povijest naselja Vladislavaca započinje 1836. prokopavanjem kolodvarsко-боботскога kanala koji je omogućio isušivanje močvare Palača. Na tako dobivenu zemlju veleposjednik Adamović poziva na doseljenje Mađare spremne raditi u novoosnovanoj tvornici kudjelje. Njihove kuće vlastelinstvo je dovršilo tek dvije godine poslije, 1838., a do tada su prvi stanovnici živjeli u privremenim drvenim kolibama. Prilikom osnivanja naselja, najbliža katolička župa bila je u Semeljcima, ali budući da je već 1845. osnovana i župa u Čepinu, mještani su izrazili želju pripadati čepinskoj župi, što je riješeno tako da je formalno filijala Vladislavci pripadala župi Semeljci, a praktično župi Čepin. Zlatnim dobom Vladislavaca naziva se razdoblje od 1902. do 1905., kada je otvorena tada prva moderna tvornica konoplje u Slavoniji, potom mljekara te cesta prema Čepinu, odnosno Osijeku. Tada su izrađeni i nacrti za izgradnju zgrade katoličke crkve, započela je izgradnja nove školske zgrade i konačno je izgrađena željeznička pruga Osijek - Đakovo sa stanicom Vladislavci.

Prvi svjetski rat prekinuo je izgradnju crkve i unazadio ekonomiju naselja te je razvitak u razdoblju između dvaju svjetskih ratova značajno usporen. Drugi svjetski rat donio je negativne demografske promjene i nestanak židovske i njemačke manjine. Nakon 2. svj. rata kreće veliki kolonizacijski val Hrvata, ponajviše iz Dalmacije, kojega slijedi snažna i brza asimilacija mađarskoga stanovništva. Nakon početnoga desetljeća

saniranja ratnih stradanja, Vladislavci napreduju do 80-ih.

Tijekom gotovo cijelog Domovinskog rata Vladislavci su na prvoj crti bojišnice, što je rezultiralo izbjeglištvom većine civilnoga stanovništva, koje započinje u ljeto 1991. Ipak, Vladislavci su uspješno obranjeni i nisu bili okupirani. Osnutak župe 1994. i Općine 1997. označava novu fazu u razvitku naselja.

Hrastin

Pučanstvo naselja Hrastin nastalo je od više okolnih naselja, premda su starosjedinci vjerojatno ovdje bili već od dolaska Mađara u Karpatsku nizinu. Sami sebe smatraju potomcima plemena Botond, a govorili su unikatnim dijalektom mađarskoga jezika. Ovdašnje je pučanstvo oko 1546., za vrijeme reformacije, primilo reformiranu vjeru. Prva župa i škola bile su u starom Hrastinu pa privremeno u Koprivni. U današnjem Hrastinu župa je osnovana 1714. kada su mnogi doselili u ovo selo. Prvi je učitelj bio Pazsar Janos, a od 1768. stigao je i prvi školovani učitelj. Naставa se odvijala na mađarskom jeziku sve do 1929., a od tada do 1945. nije bilo nastave na materinjem mađarskom jeziku. Isto se nastavilo do 70-ih godina kada je zatvorena mađarska škola, pa su djeca tada, kao i danas imala mogućnost njegovanja mađarskoga jezika u osnovnoj školi u Vladislavcima.

Dopsin

Naselje Dopsin se spominje kao svojina Ivanovaca 1263. i 1300. Nije poznato kada su Ivanovci dobili ovaj posjed, a ni kada su ga ni kako izgubili. Ban Mačve Nikola Gorjanski

držao je 1361. skupštinu Srijemske županije in villa Dobsa (u selu Dopsi), pa je vjerojatno već tada taj posjed pripadao Gorjanskom. U 15. stoljeću vlasnikom bivšega ivanovačkoga posjeda bila je susjedna velikaška porodica Korođ, iz utvrđenoga grada Korođa blizu Osijeka. Iako je ovo područje u vrijeme turske vlasti bilo opustošeno, na dopsinskom se posjedu ipak održao jedan srednjovjekovni objekt - kapela u selu Koprivni. Kapela je jednobrodna s polukružnim svetištem, na južnom pročelju ima romanički portal, a na zapadnom, glavnom pročelju nema ni vrata ni prozora. Kapela je vjerojatno služila Turcima kao džamija, a 1757. je obnovljena i pretvorena u pravoslavnu kapelu Rođenja Presvete Bogorodice. Jedini je ostatak ivanovačkoga sjedišta na dopsinskom posjedu.

2.2.4. VJERSKE USTANOVE

Turizam u gotovo svakom obliku u kojem se pojavljuje ima poneki kulturni motiv. U današnje vrijeme kultura je postala jedan od glavnih poticaja turističkih kretanja, a budući da u sebi implicira i sve ono što je sakralno, jasno je da su sva mjesta koja su akumulirala to nasljeđe postala izuzetno atraktivna za turiste. No, nije dovoljno samo imati sakralne objekte ili ih restaurirati, već je oko njih potrebno stvoriti događaje. Na području općine Vladislavci nalaze se sljedeće vjerske ustanove:

Rimokatolička župa Rođenje svetog Ivana Krstitelja

Rimokatolička župa Rođenja svetog Ivana Krstitelja obuhvaća naselja Vladislavci, Dopsin i

Hrastin te Malu i Veliku Branjevinu i broji oko 1.400 župljana. Crkva u Vladislavcima izgrađena je 1929., u vrijeme kada su Vladislavci pripadali župi Semeljci, površine je 212 m², a opsluživao ju je župnik iz župe Čepin. Vladislavci postaju samostalna župa 1994., nova župna kuća izgrađena je 2001., a 2005. obnovljena je i posvećena župna crkva. Filijalne crkve nalaze se u Hrastinu i Dopsinu, koji pripadaju općini Vladislavci, te u Velikoj Branjevini, koja pripada općini Čepin.

Ivan Krstitelj jedan je od najomiljenijih svetaca u hrvatskom narodu i posvećena su mu brojna naselja, biskupije, župe, crkve i kapele diljem hrvatskih krajeva. O kako važnom i voljenom svetcu je riječ, govori i činjenica da su tijekom povijesti pripadnici različitih zanata i profesija uzeli ovoga svetca za svoja zaštitnika. Tako su pod okriljem sv. Ivana posebno glazbenici, krojači i kožari, krznari i vunari, remenari i gostioničari. Zaštitnik je brojnih država, pokrajina i gradova. Obično ga se prikazuje kako krsti Isusa ili kao propovjednika pokore odjevenoga u odijelo od kože sa štapom u obliku križa i natpisom *Evo Jaganjca Božeg!* U Katoličkoj se crkvi njegovo rođenje slavi kao svetkovina 24. lipnja. Važnost slavlja ogleda se u tom što se taj dan u narodu naziva i ljetnim Božićem. Ispred zgrade općinske uprave postavljen je drveni kip svetoga Ivana Krstitelja koji uljepšava središte Vladislavaca.

Srpska pravoslavna crkvena opština Dopsin

Parohijska crkva svetih Petra i Pavla u mjestu Dopsinu izgrađena je još 1764., a pripada Osječko-poljskoj i baranjskoj eparhiji, jednoj

od pet episkopija Srpske pravoslavne Crkve u Hrvatskoj, koja ima četiri arhijerejska namješništva: borovsko, osječko, vukovarsko i baranjsko. Eparhija osječko-poljska i baranjska jedna je od najbolje organiziranih eparhija, s najvećim brojem svećenika, crkvenih opština i vjernika, iako je teritorijalno najmanja.

Dvojica velikana kršćanstva i dvojica najvećih apostola zacijelo su sveti Petar i Pavao. Premda se u svom životu nisu mnogo puta susreli, ipak im je Crkva odredila isti dan za svetkovinu. Njihova se svetkovina slavi 29. lipnja. U Rimu su obojica položili svoje živote za Krista i svoju vjeru i to je bio presudan događaj da im Katolička Crkva oda počast zajedničkom svetkovinom. I Pravoslavna ih Crkva slavi također 29. lipnja, ali prema julijanskom kalendaru, tako da im svetkovina pada 12. srpnja prema gregorijanskom kalendaru.

Reformirana kršćanska kalvinska Crkva u Republici Hrvatskoj, Crkvena općina Hrastin

Reformirana kršćanska kalvinska Crkva organizirano djeluje na području Republike Hrvatske od 16. stoljeća. Zajednica je to vjernika koja nasljeđuje evanđeoski nauk Isusa Krista. Izvorište je nauka Sveti pismo - Riječ Božja, pojašnjeno kroz opća vjeroispovijedanja Crkve te nauk koji je izražen u konfesijama crkava reformacije.

Reformirana crkva u naselju Hrastin broji oko 220 župljana i oduvijek je bila središte društvenoga života Hrastina. Pored nedjeljnih službi, molitvenih zajednica, biblijskoga sata i vjeronauka, crkva osigurava prostoriju

za dječju igraonicu, zbor, dramsku sekciju i za sjednice Vijeća mađarske nacionalne manjine te Kulturno-umjetničkog društva *Dózsa György*. U župnom se dvoru nalazi i etnografski muzej koji je samo djelomično izložen zbog nedostatka prostora. Hrastin je svake godine domaćin Ljetnoga tabora djece i mlađeži Reformirane kršćanske kalvinske crkve u Hrvatskoj.

Sakralne objekte i vjerske ustanove na području općine Vladislavci treba turistički vrjednovati kao dio kulturnoga turizma koji je posljednjih godina jedna od ključnih odrednica razvitka turizma uopće. Ovi objekti predstavljaju izvanredne primjerke kulturno-povijesne baštine vjerskoga karaktera, te su svojevrsni svjedok vremena. Vjerski razlozi i motivi putovanja oduvijek su prisutni, a u takvoj vrsti turizma leži veliki potencijal.

2.2.5. ŠPORTSKO-REKREACIJSKE GRAĐEVINE I TERENI

Povezanost športa i turizma uvjetovalo je pojavu novoga oblika - športsko-rekreacijskoga turizma, čija je bitna odrednica obogaćivanje ponude i prilagodavanje potražnji na tržištu, kako na turističkom, tako i na športskom planu, jer je u današnje vrijeme sve veća potražnja upravo za aktivnim odmorom.

Na području općine Vladislavci nalaze se sljedeće športsko-rekreacijske građevine:

- športska dvorana pri Osnovnoj školi Mate Lovraka u Vladislavcima, te po jedan teren za rukomet, košarku i odbojku u okviru školskoga dvorišta,
- nogometno igralište u Vladislavcima

- nalazi se na kč.br. 819 k.o. Vladislavci, a ukupne je površine 4,32 ha,
- nogometno igralište u Dopsinu na kč.br. 183/1 i 183/2 k.o. Dopsin i ukupne je površine 2,30 ha,
  - nogometno igralište u Hrastinu nalazi se na kč.br. 274 k.o. Hrastin ukupne površine 3,47 ha,
  - rukometno igralište u Hrastinu,
  - dječja igrališta u Vladislavcima, Hrastinu i Dopsinu.

2.2.6. MANIFESTACIJE

Turizam događaja od značajne je uloge u razvitku turizma određene destinacije. S obzirom na trendove u turizmu kod kojih rastu zahtjevi suvremenih turista, upravo manifestacije, festivali i ostala događanja svojom raznovrsnom ponudom mogu pružiti turistu ono što želi. Turizam događaja može potaknuti rast konkurentnosti destinacije te je jedan od čimbenika društvenih promjena u turističkoj destinaciji. Bogata povijest i aktivna društvena zajednica rezultirale su mnogobrojnim kulturnim manifestacijama koje su postale dijelom tradicije i folklora općine Vladislavci. Prilikom posjeta neke manifestacije svaki posjetitelj želi doživjeti nešto novo, želi aktivno sudjelovati i stvarati nova iskustva i doživljaje koji će ga motivirati da se ponovna vrati na to mjesto.

Jesen u Hrastinu

Tradicionalna folklorna manifestacija *Jesen u Hrastinu* njeguje narodne običaje, kulturu i nošnju, a okuplja kulturno-umjetnička društva iz Hrvatske i Mađarske. Dio manifestacije

je i mimohod ulicama Hrastina, a glavni organizator je Mađarsko kulturno-umjetničko društvo *Dosza György*.

Igra kolo

Dječja folklorna manifestacija *Igra kolo* održava se od 2012. u organizaciji Kulturno-umjetničkog društva *Dukat* Vladislavci, a zadaća je manifestacije njegovanje i očuvanje tradicije folklora i dječjih igara. Na manifestaciji sudjeluju dječja kulturno-umjetnička društva iz susjednih općina.

Ivanjsko jahanje

Ivanjsko jahanje stari je običaj koji su iz Srijema prenijeli Hrvati koji su se naseštali u Dopsinu, a spremno su ga prihvatali uzgajivači konja, ne samo iz općine Vladislavci, nego iz cijele Slavonije i Baranje, koji rado dolaze na ovu manifestaciju u općini Vladislavci. Manifestacija *Ivanjsko sijelo* održava se treći dan Božića na blagdan Svetog Ivana.

Ivanjsko sijelo

U želji za očuvanjem slavonske tradicije, sklapanjem novih prijateljstava i upoznavanjem drugih kulturnih tradicija, u Vladislavcima se održava tradicionalna manifestacija *Ivanjsko sijelo* u organizaciji KUD-a *Dukat* Vladislavci. Manifestacija se održava od 2006., a na njoj sudjeluju brojna gostujuća kulturno-umjetničkih društava te domaćini, KUD *Dukat* Vladislavci, s odrasлом i dječjom skupinom.

Advent na selu

Mještani Vladislavaca, Dopsina i Hrastina godinama se okupljaju na zajedničkim druženjima u predbožićno vrijeme. Općina Vladislavci, Osnovna škola Mate Lovraka i udruge građana koje djeluju u naseljima općine organizatori su manifestacije *Advent na selu*, koja obiluje bogatim sadržajima, među kojima je tradicionalno ukrašavanje božićnoga drvca ispred zgrade općinske uprave, kao i pisanje pisma ili crtanje crteža Djedu Božićnjaku. Adventska druženja organiziraju se u sva tri naselja općine.

Majpan u Hrastinu

Večer uoči 1. svibnja u Hrastinu se podiže majpan u središtu mjesta. U nekim našim krajevima zadražao se običaj podizanja visokoga, okresanoga drveta (majpana ili svibanjskoga stabla), čime se označava i slavi proljeće, buđenje prirode i novoga života i rast svega živoga. Na vrhu se ostavlja mala krošnja, koja je redovito ukrašena trakama, ponekad u bojama nacionalnih simbola, a ponekad u svim bojama kako bi bila što šarenija i veselija. Nakon podizanja majpana organizira se zabava uz jelo i piće za sve okupljene.

Dan općine Vladislavci

Proslava Dana općine Vladislavci 17. svibnja započinje polaganjem vijenca ispred spomenika poginulim braniteljima i civilima Domovinskog rata, nakon čega je euharijsko slavlje, zatim svečana sjednica Općinskoga vijeća, memorijalna nogometna utakmica te natjecanje u kuhanju čobanca. Večernji program uključuje prigodnu proslavu ispred zgrade Općine, nastup tamburaških sastava i degustaciju čobanca.

Hrastinska roštiljada

Udruga mladih iz Hrastina uz pomoć Općine Vladislavci organizator je *Hrastinske roštiljade*, manifestacije u sklopu koje je, osim natjecanja u roštiljanju i dodjeljivanja nagrada za prva tri najbolja roštilja, organizirana i zabava uz glazbu i ples za sve mještane.

Godišnja zabava udruge

Bosanski prsten

Udruga Hrvata iz Bosne i Hercegovine *Bosanski prsten* organizira u Dopsinu godišnju zabavu na kojoj predstavljaju narodne običaje, plesove i nošnje toga kraja. Ova zabava ima za cilj okupiti na druženju Hrvate iz Bosne i Hercegovine i prenositi folklor i tradiciju s koljena na koljeno.

Grahijada u Dopsinu

Grahijadu u Dopsinu organizira Udruga Hrvata iz Bosne i Hercegovine *Bosanski prsten* u suradnji s Općinom Vladislavci povodom obilježavanja 1. svibnja. Uz odličnu zabavu, organizira se i natjecanje u kuhanju graha u kotlićima, uz glazbu i tradicionalne igre. Za tri najbolje skuhana graha osigurane su nagrade, a jelo i piće dijeli se okupljenim mještanima.

2.3. Dionici turističkoga razviti

Glavni dionici turističkoga razviti općine Vladislavci su općinska i županijska uprava, lokalna akcijska grupa, županijska turistička zajednica, kulturne, športske i ostale udruge s područja općine te privatni sektor. Svaki od razvojnih dionika ima svoju ulogu u turističkom razviti općine Vladislavci, a njihova suradnja preduvjet je sustavnom i koordiniranom turističkom i gospodarskom razviti općine Vladislavci.

Općina Vladislavci

Općina Vladislavci jedna je od 35 općina na području Osječko-baranjske županije. U svom samoupravnem djelokrugu obavlja poslove lokalnoga značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima, i to osobito poslove koji se odnose na uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu i unaprjeđenje prirodnoga okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području te ostale poslove sukladno posebnim zakonima. Općina Vladislavci kroz proračun i provedene aktivnosti vodi računa o gospodarskom, socijalnom i društvenom razviti općine, provodeći niz projekata koji imaju za cilj povećati kvalitetu života svih mještana na području općine.

Osječko-baranjska županija

Osječko-baranjska županija kao jedinica područne (regionalne) samouprave dio je upravno-teritorijalnoga ustrojstva Republike Hrvatske ustanovljenoga 1993. Smještena je u sjeveroistočnom dijelu Republike Hrvatske, u Panonskom prostoru i prostire se na površini od 4.152 km². Županija obuhvaća 264 naselja smještena u 42 jedinice lokalne samouprave, od kojih je **sedam** sa statusom grada te 35 sa statusom općine. Sjedište županije je u gradu Osijeku. Poslove samouprave obavljuju Županijska skupština, župan i upravna tijela Županije. Kao dodatni poticaj razvitu kontinentalnoga turizma, u okviru županijske uprave osnovan je poseban Upravni odjel za kontinentalni turizma, čiji je djelokrug vezan uz obavljanje analitičko-planskih, upravnih, organizacijskih i drugih poslova u djelatnosti razvita kontinentalnoga turizma.

LAG Vuka-Dunav

Lokalna akcijska grupa Vuka - Dunav osnovana je 2012. LAG obuhvaća područje osam jedinica lokalne samouprave: naselja u sklopu grada Osijeka: Tenja, Brijest, Josipovac, Višnjevac i Sarvaš) te općine: Antunovac, Erdut, Ernestinovo, Čepin, Šodolovci, Vladislavci i Vuka. Ukupna površina LAG-a je 586,2 km², a broj stanovnika 50.762 (prema popisu iz 2011.).

Turistička zajednica Osječko-baranjske županije

Turističke zajednice osnivaju se radi promicanja i unaprjeđenja turizma i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje

pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezana s turizmom. Turistička zajednica Osječko-baranjske županije promovira turističke destinacije na razini županije, sudjeluje u određivanju ciljeva i politike razvijanja turizma na razini županije, obogaćuje ukupnu turističku ponudu županije i kreira novih proizvoda turističke regije, posebno u selektivnim oblicima turizma - seoski, kulturni i zdravstveni turizam.

Udruga umirovljenika Vladislavci

Udruga okuplja umirovljenike s područja općine Vladislavci, brine o poboljšanju materijalnoga položaja umirovljenika, organizira međusobnu pomoć, razvija priateljstvo i solidarnost među umirovljenicima, te obavlja i druge aktivnosti važne za poboljšanje životnih uvjeta umirovljenika, kao što je obilazak starih i nemoćnih umirovljenika te dnevna druženja.

Nogometni klub Liv 1949 Vladislavci

Nogometni klub Liv 1949 Vladislavci unaprjeđuje i potiče bavljenje nogometnom na području mjesta Vladislavci i općine Vladislavci, provodi dio programa tjelesne i zdravstvene kulture djece i mlađeži, surađuje s osnovnom školom u cilju okupljanja mlađeži i njihovoga usavršavanja u nogometnom športu, brine o odgoju i usmjeravanju mlađih nogometnika te razvijanju fizičkoga i psihičkoga zdravlja svojih članova.

Nogometni klub Goleo Dopsin

Nogometni klub *Goleo Dopsin* djeluje od 2008. i okuplja zaljubljenike u ovaj sport s područja naselja Dopsin, potiče razvijanje djelatnosti kojom se djeci, mlađeži i građanima omogućuje zadovoljavanje potreba za bavljenjem nogometnom te razvijanje športskoga duha.

Mađarsko kulturno društvo Dózsa György, Hrastin

Mađarsko kulturno društvo *Dózsa György* održava niz aktivnosti kojima čuvaju kulturni identitet Mađara. Uz Općinu Vladislavci, rad ovoga društva pomaže i Savez mađarskih udruga. U rad društva uključeni su i mlađi, što je dokaz da se očuvanje kulturne baštine i blaga preda ka prenosi s generacije na generaciju.

Kulturno-umjetničko društvo Dukat Vladislavci

Kulturno-umjetničko društvo *Dukat* Vladislavci osnovano je 2005. s ciljem promocije i očuvanja pjesama, plesa, nošnje i folklora Slavonije kakva je bila nekada. Društvo broji 50-ak članova podijeljenih u dječju, odraslu i tamburašku skupinu. Kulturno-umjetničko društvo *Dukat* jedan je od simbola i istinski čuvar kulturne baštine Vladislavaca, Slavonije i Hrvatske, ima vodeću ulogu u svim kulturnim zbivanjima u Vladislavcima, a članovi ulažu mnogo ljubavi, vremena i truda u čuvanje i njegovanje tradicije.

DVD Hrastin i DVD Vladislavci

Dobrovoljna vatrogasna društva osim vatrogasne djelatnost mogu obavljati i gospodarske i društvene, koje između ostalog uključuju i najam prostora, kao i organiziranje različitih kulturnih i športskih manifestacija. DVD Vladislavci i DVD Hrastin u okviru svoga djelovanja provode različite aktivnosti kojima je prvenstveno cilj osigurati zaštitu od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugrožene požarom, ali sudjeluju i u kreiranju i obogaćivanju kulturnoga i društvenoga života.

Udruga žena Hrastin

Na području naselja Hrastin djeluje Udruga žena koja okuplja žene uključene u karitativne djelatnosti, što prvenstveno uključuje pružanje pomoći ugroženim mješanima, zatim uključenost u kulturne i športske aktivnosti, kao i pružanje svake druge pomoći lokalnoj zajednici.

Udruga Hrvata iz Bosne i Hercegovine Bosanski prsten Dopsin

Udruga Hrvata iz Bosne i Hercegovine *Bosanski prsten Dopsin* čuva i prenosi tradiciju i običaje ovoga kraja. Članovi udruge vrlo su aktivni u očuvanja kulturnih običaja i prenošenja vještina, znanja i bogatstava na mlade naraštaje.

Obiteljska poljoprivredna gospodarstva

Obiteljska poljoprivredna gospodarstva s područja općine Vladislavci orijentirana su prvenstveno na bavljenje poljoprivrednom. Relativno mali broj kućanstava živi isključivo od poljoprivredne proizvodnje, stoga im se otvara mogućnost razvijanja seoskoga ili ruralnoga turizma, što podrazumijeva posjete i boravak gostiju na seoskom gospodarstvu radi odmora, rekreacije, kušanja izvornih domaćih jela i općenito doživljaja života na selu. Već duže vrijeme prisutan je trend porasta interesa za ovaj oblik turizma, a sve više turista želi na odmoru boraviti u prirodi, kušati domaće proizvode i otkrivati izvorno okruženje.

Turistička agencija Sayonara-travel d.o.o.

Na području općine Vladislavci registrirana je turistička agencija Sayonara-travel, obiteljsko poduzeće s dugogodišnjim iskuštvom u djelatnostima turizma, organizaciji izleta, obiteljskih putovanja, višednevnih tura, privatnih transfera u Hrvatskoj i zemljama u regiji. Postojanje ove turističke agencije značajan je potencijal u dalnjem kreiranju turističkih proizvoda i sadržaja na području općine.

2.4. Okruženje destinacije

Cjelokupni prostor Osječko-baranjske županije turistički je potencijal koji može ponuditi raznovrsne programe kontinentalnoga turizma, uvažavajući prednosti ekološki

održive poljoprivrede i očuvanoga okoliša. Plodno tlo Panonske nizine između rijeka Save, Drave i Dunava, bogatstvo šuma, brežuljaka, ribnjaka, vodenih tokova i močvarna područja daju ovom ravniciarskom kraju prepoznatljivost. Neke od najznačajnijih turističkih destinacija u blizini općine Vladislavci su:

Osijek

Osijek je grad u istočnoj Hrvatskoj, smješten u ravnici na desnoj obali rijeke Drave, između 16.-og i 24.-og kilometra od ušća u Dunav. Najveći je grad u Slavoniji, četvrti po veličini grad u Hrvatskoj, te industrijsko, upravno, sudska i kulturno središte Osječko-baranjske županije. Tvrđa je povjesna jezgra Osijeka, ostatak nekadašnje tvrđave koji je postupno prerastao u gradski prostor. Podignule su je austrijske vojne vlasti nakon oslobođenja od Turaka 1687., kao sjedište generalata i važnu obrambenu točku jugoistočnoga dijela carstva. Osijek je grad s najviše zelenila i zelenih površina u Hrvatskoj: na području grada nalazi se 17 parkova u ukupnoj površini od 394.000 m². Grad Osijek udaljen je od naselja Vladislavci 24 kilometara.

Đakovo

Đakovo je grad u istočnoj Hrvatskoj, koji administrativno pripada Osječko-baranjskoj županiji. Grad nosi titulu *Srce Slavonije*. Brojni se arheološki lokaliteti nalaze u gradu i okolicama. Ispisali su bogatu povijest ovoga grada. Iskopavanja iz 1997. potvrđuju život na širem području grada već u neolitiku, oko 5500 godina prije Krista, koji

kroz dugu i burnu povijest traje do današnjih dana. Današnja katedrala, bazilika sv. Petra, sagrađena je u neogotičko-romaničkom stilu. Biskup Josip Juraj Strossmayer počeo ju je graditi 1866., a gradnja je trajala do 1882. Grad Đakovo udaljen je od naselja Vladislavci 27 kilometara.

Našice

Našice se prvi put spominju 1229. Grad su duge povijesti i obiluju kulturno-povijesnim spomenicima. Klasistički dvorac obitelji Pejačević jedna je od najljepših građevina na ovim prostorima. U gradu je neogotička kapelica s kriptom obitelji Pejačević te grob skladateljice Dore Pejačević. U Našicama je i gotičko-barokni franjevački samostan i župna crkva sv. Antuna Padovanskog, barokizirana u 18. stoljeću, s bogato urešenim oratorijem s grbom Pejačevića. Grad Našice udaljen je od naselja Vladislavci 45 kilometara.

Bizovac

Bizovac je naselje i istoimena općina u Osječko-baranjskoj županiji. U pisanim se dokumentima prvi puta spominje 1333. Župna crkva sv. Mateja apostola i evanđelista izgrađena je 1802. u barokno-klasicističkom stilu. U Bizovcu se nalaze Bizovačke toplice, kompleks otvorenih i zatvorenih bazena, smještajnih kapaciteta i lječilišta, koji je niknuo 1974. na izvorima termalne vode. Naselje Bizovac udaljeno je od naselja Vladislavci 23 kilometra.

Svetište Gospe od Utočišta Aljmaš

Svetište Gospe od Utočišta u Aljmašu najznačajnije je marijansko svetište u Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji, ali i u cijeloj Slavoniji. Samo ime Aljmaš dolazi od mađarske riječi *alma*, što znači *jabuka*, a prvi se puta spominje 1338. U srednjem je vijeku to bilo trgovačko i obrtničko naselje naseљeno Hrvatima i Mađarima. Nakon 1700. naseljavaju se i Nijemci. Na području Aljmaša poznate su tri crkve: prva iz 1697., druga iz 1708. te treća iz 1846. Aljmaš postaje proštenišno mjesto 1704. Isusovci su ustanovili te godine Gospino svetište, donoseći iz Luga (Laško) Baranja, Gospin kip. Aljmaš je proglašen župom 1807. Župa i Svetište povjereni su biskupijskim svećenicima sve do danas. Naselje Aljmaš udaljeno je od naselja Vladislavci 45 kilometara.

Kopački rit

Park prirode Kopački rit poplavno je područje u Baranji, na sjeveroistoku Hrvatske, između rijeke Dunav na istoku i Drave na jugu. Utemeljen je 1976., a ukupne je veličine 17.700 ha. Trenutačno je najstariji proglašeni park prirode u Hrvatskoj. Kopački rit jedna je od najvećih fluvijalno-močvarnih nizina u Europi. Ovo područje tijekom godine značajno mijenja svoj izgled, ovisno o intenzitetu plavljenja. U njemu se svake godine gnijezdi oko 140 vrsta ptica, a velika bioraznolikost od 2.000 bioloških vrsta odraz je bogate flore i faune parka. Kopački rit udaljen je od naselja Vladislavci 31 kilometar.

2.5. Smještajna i ugostiteljska ponuda

2.5.1. TURIZAM NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Osnovna je prepostavka za turistički razvitak cijele Hrvatske, a time i Osječko-baranjske županije, visoko vrijedan prostor, koji je strateški resurs turizma i temeljno nacionalno dobro. Turizam na području OBŽ-a, kao gospodarska grana, a kao posljedica razvijta kontinentalnoga turizma u Hrvatskoj, ima tendenciju rasta. Turizam je značajan izvozni proizvod i pruža velike mogućnosti zapošljavanja stanovništva različitoga profila zanimanja i dobnih skupina, a OBŽ ima potencijala i može ponuditi tržištu programe kontinentalnoga turizma, uvažavajući prednosti ekološki održive poljoprivrede i očuvanoga okoliša.

Za svaku je turističku regiju važno imati prepoznatljivu tržišnu percepciju koja se postiže uspješnim pozicioniranjem u svijesti gostiju putem prepoznatljivih i jedinstvenih atributa. Identifikacija i promocija takvih atributa interno pomažu gradnji specifičnoga identiteta, a eksterno diferenciranju slike destinacije kod potencijalnih posjetitelja, čime se podiže tržišna pozicija i vjerovatnost posjeta.

Turistički razvitak na području Osječko-baranjske županije rezultirao je formiranjem pojedinih turističkih lokaliteta i područja, koja se mogu grupirati u gradovima, zaštićenim područjima, područjima uz vodotoke i akumulacije i područjima termalnih izvora. Turističke potencijale OBŽ-a čine područja

TABLICA 3. ATRIBUTI OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Osijek	Kopački rit	Đakovo i Državna ergela
Drava i Dunav	Gastronomija	Kultura obilja
Ravnice	Seoska domaćinstva	Vina i vinski podrumi

IZVOR: HORWATH HTL, 2016.

pod posebnim oblicima zaštite, područja uz vodotoke Drave, Dunava i njihovih pritoka, brojne prirodne i umjetne akumulacije, ribnjaci, šume s bogatstvom i raznolikošću flore i faune, poljoprivredna i vinorodna područja te termalni izvori koji pružaju mogućnosti za razvitak različitih oblika selektivnoga turizma, kao što su izletnički, zdravstveni, kulturni, seoski, eko, športski, lovni, avanturistički, znanstveni, vjerski, sakralni, tematski, etnoturizam, kongresni i tranzitni.

Prema podatcima Državnoga zavoda za statistiku, na području Osječko-baranjske županije registrirano je 3.138 stalnih i 175 pomoćnih postelja, koje se nalaze na području

gradova Belog Manastira, Belišća, Donjeg Miholjca, Đakova, Našica, Osijeka i Valpova te na području općina Bilje, Bizovac, Čepin, Darda, Donja Motičina, Draž, Erdut, Feričanci, Kneževi Vinogradi, Petlovac, Petrijevci, Podgorač, Popovac i Trnava.

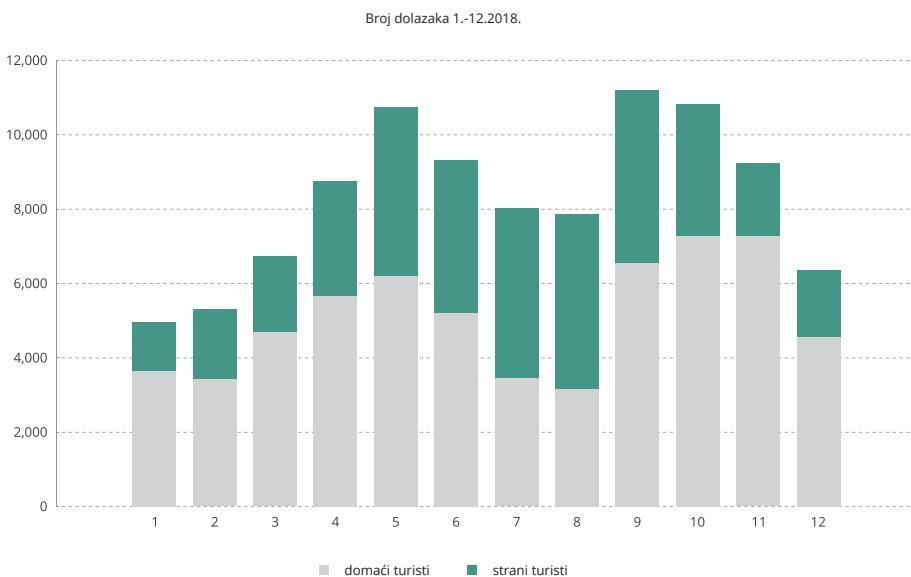
Tijekom 2018. na području OBŽ-a bilo je 99.025 dolazaka turista, od čega 60.881 domaćih (61,5 %) i 38.214 stranih (38,5 %). U odnosu na 2017., kada je ostvareno 92.239 dolazaka, u 2018. je zabilježeno povećanje od 6.786 dolazaka, odnosno 7,36 %.

Tijekom 2018. na području Osječko-baranjske županije bilo je 194.904 noćenja turista, od čega 112.908 domaćih (57,9 %) i 82.006 stranih

TABLICA 4: BROJ DOLAZAKA DOMAĆIH I STRANIH TURISTA U 2018. NA PODRUČJU OBŽ-A

Mjesec	Broj dolazaka		
	Domaći	Strani	Ukupno
Siječanj	3.633	1.315	4.948
Veljača	3.406	1.881	5.217
Ožujak	4.668	2.063	6.731
Travanj	5.645	3.088	8.733
Svibanj	6.184	4.529	10.713
Lipanj	5.187	4.116	9.303
Srpanj	3.434	4.583	8.017
Kolovoz	3.153	4.683	7.836
Rujan	6.530	4.652	11.182
Listopad	7.254	3.536	10.790
Studeni	7.244	1.975	9.219
Prosinac	4.543	1.793	6.336
UKUPNO	60.881	38.214	99.025

IZVOR: DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU, WWW.DZS.HR

GRAFIKON 1: DOLASCI DOMAČIH I STRANIH TURISTA PO MJESECIMA NA PODRUČJU OBŽ-A

IZVOR: DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU, WWW.DZS.HR

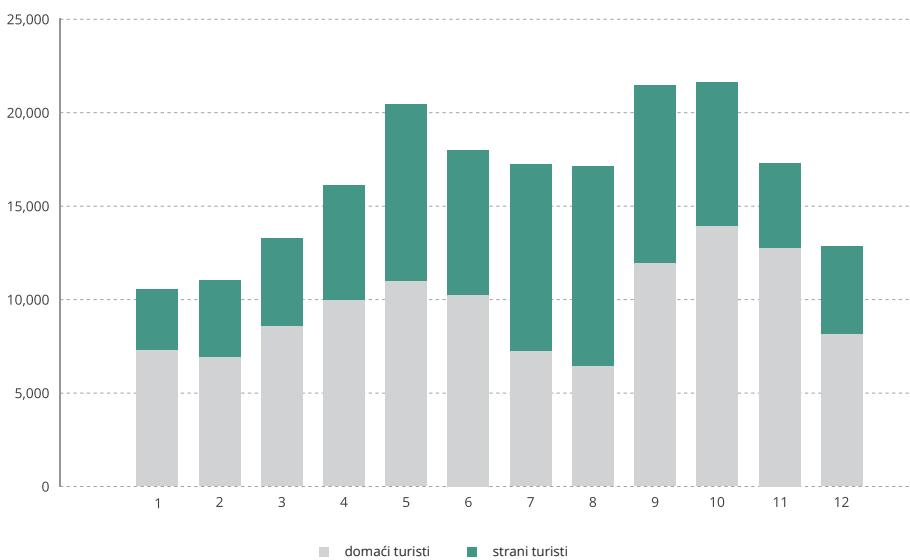
TABLICA 5: BROJ NOĆENJA DOMAČIH I STRANIH TURISTA U 2018. NA PODRUČJU OBŽ-A

Mjesec	Broj noćenja		
	Domaći	Strani	Ukupno
Siječanj	7.184	3.253	10.437
Veljača	6.795	4.130	10.925
Ožujak	8.453	4.685	13.138
Travanj	9.839	6.120	15.959
Svibanj	10.839	9.388	20.227
Lipanj	10.126	7.658	17.784
Srpanj	7.147	9.870	17.017
Kolovoz	6.337	10.638	16.965
Rujan	11.799	9.446	21.245
Listopad	13.768	7.637	21.405
Studeni	12.606	4.489	17.095
Prosinac	8.015	4.692	12.707
UKUPNO	112.908	82.006	194.904

IZVOR: DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU, WWW.DZS.HR

GRAFIKON 2: NOĆENJA DOMAČIH I STRANIH TURISTA PO MJESECIMA NA PODRUČJU OBŽ-A

Broj noćenja 1.-12.2018.

IZVOR: DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU, WWW.DZS.HR

(42,1 %). U odnosu na 2017., kada je ostvareno 177.677 noćenja, u 2018. je zabilježeno povećanje od 17.227 noćenja, odnosno 9,69 %. Prema ostvarenim dolascima te prema broju noćenja, Osječko-baranjska županija u vrhu je kontinentalnih županija, kako po relevantnim pokazateljima, tako i po stopama rasta. Dosadašnji turistički razvitak OBŽ-a temeljio se na valorizaciji prirodnih resursa, kulturno-povijesnih sadržaja, geoprometnom položaju i dostignutoj razini turističko-ugostiteljskih kapaciteta.

U težnji da u narednom dugoročnom razdoblju osigura daljnji društveno, prostorno i gospodarski održiv razvitak turizma, izrađen je strateški dokument - *Master plan turizma Osječko-baranjske županije*, koji ima za cilj uspostaviti dugoročni strateški razvojni okvir i odrediti upravljačko-implementacijske smjernice

održivoga razvijanja prostora Županije, koje će pridonijeti dalnjem unaprjeđenju kvalitete života lokalne zajednice, kao i dalnjem razvitu turizma na prostoru Županije.

2.5.2. TURIZAM NA PODRUČJU OPĆINE VLADISLAVCI

Turistička aktivnost na području općine Vladislavci vrlo je niska. Takvo je stanje karakteristično za većinu područja kontinentalne Hrvatske, posebice onih ruralnih, s obzirom na to da se u kontinentalnim županijama nalazi tek oko 5 % ukupnih smještajnih kapaciteta u Hrvatskoj. Prema izvješću Državnog zavoda za statistiku *Turizam u 2017.*, na području Osječko-baranjske županije nalazi se ukupno 3.313 postelja. Osim u Osijeku, najveći se broj postelja nalazi na područjima Bilja, Bizovca, Đakova i Kneževih Vinograda.

Na području općine Vladislavci nema osiguranih smještajnih kapaciteta. Za razvitak turizma, što uključuje i osiguranje smještaja, zainteresirano je nekoliko obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, koji bi osnovnu poljoprivrednu djelatnost proširili ugostiteljskom, te u okviru svojih obiteljskih gospodarstava nudili gostima smještaj i hranu.

Ugostiteljska ponuda jedan je od važnih turističkih sadržaja, kako za izletnički, jednodnevni turizam, tako i za višednevni boravak. Na području općine Vladislavci tri su ugostiteljska objekta registrirana za djelatnost 56.30, djelatnosti pripreme i usluživanja pića.

Upravo su nedovoljno razvijeno ugostiteljstvo i nepostojanje smještajnih kapaciteta za potrebe turističkih aktivnosti osnovni razvojni izazovi u turizmu općenito, pa tako i onog na području općine Vladislavci.

Kao mjera za ublažavanje ovoga stanja, u sva sutri naselja općine Vladislavci izgrađeni društveni domovi u kojima su uređene kuhinjske prostorije, sa svim potrebnim posuđem i ostalim potrepštinama, što omogućava kvalitetno korištenje ovih objekata u razne svrhe pri održavanju manifestacija i događanja.

Općina Vladislavci prema svom geografskom položaju ima sve predvjete za aktivan razvitak turizma. Ribnjaci, lovište, nezagađeni okoliš, kao i blizina drugih naselja s razvijenim kontinentalnim turizmom, veliki su potencijal općine Vladislavci koji nije dovoljno iskorišten, stoga je potrebno razvijati turističku infrastrukturu, osmišljavati specifične turističke sadržaje, kao i prateće djelatnosti, s naglaskom na seoskom turizmu, športskoj rekreaciji i ugostiteljskoj ponudi autohtonih proizvoda

3

Strateški razvojni program
opcine Vladislavci za razdoblje
od 2018. do 2022. godine

Vizija i strateški ciljevi razvijanja turizma općine Vladislavci

Strateški razvojni plan turizma općine Vladislavci za razdoblje od 2018. do 2022. sadrži viziju prioriteta i zadanih mjera kojima se želi postići turistički razvitak općine u zadanom razdoblju zahvaljujući prirodnim, povijesnim i kulturnim bogatstvima kojima obiluje ovo područje. Strateški ciljevi Strateškoga razvojnoga plana turizma općine Vladislavci obuhvaćaju sve aspekte bitne za lokalni razvitak te sadrže pregled željenih rezultata koji se planiraju postići konkretnim mjerama, a proizlaze iz vizije. Ciljevi, prioriteti i mjere u međusobnoj su simbiozi te pridonose ostvarenju vizije lokalnoga razvjeta. Pretpostavka je da bi njihova primjena mogla pridonijeti održivom rastu općine, što je od presudne važnosti za stanovnike, kao i za unaprjeđenje postojećega životnoga standarda, s obzirom na to da su one usmjerene na stvaranje radnih mesta, osiguranje boljih životnih uvjeta, kao i sprječavanje odljeva stanovništva, jednog od najvećih problema. Temelj dalnjeg razvjeta usmјeren je k očuvanju identiteta sela, što i proizlazi iz činjenice da je općina Vladislavci tradicionalna općina modernih pogleda usmјerenih prema svakom pojedinca kao okosnici kulturnoga identiteta i gospodarskoga prosperiteta temeljenoga na poljoprivredi i turizmu. U dalnjem dijelu Strategije određeni su prioriteti, mjere, projekti zahvaljujući prepoznatim snagama, slabostima, prilikama i prijetnjama u najvažnijim sektorima. Predmetna analiza je ujedno i ključ u određivanju vizije dalnjega razvjeta općine Vladislavci.

3.1. SWOT analiza

Posljednjih godina turizam je postao jedna od najvažnijih gospodarskih grana, a Republika Hrvatska prepoznatljivo i sve posjećenije turističko odredište Europe. Nadalje, razvitak se turizma u kontinentalnoj Hrvatskoj temeljio na razvitu pojedinih selektivnih oblika turizma. Izgradnja toplica i smještajnih kapaciteta u kontinentalnoj Hrvatskoj potaknula je intenzivniji razvitak zdravstvenoga i kupališnoga turizma, a kulturno-povijesna baština lokalnih naselja potaknula je organiziranje različitih folklorno-glazbenih manifestacija. Na području Osječko-baranjske županije početkom je 2000. započeo organizirani razvitak ruralnoga turizma, posebice na seoskim domaćinstvima.

Analiza snaga, slabosti, mogućnosti i prijetnji, odnosno SWOT analiza, odnosi se na ključne elemente koji karakteriziraju općinu Vladislavci kao moguću turističku destinaciju, kao i one elemente koji u ovom trenutku utječu na razvitak ruralnoga turizma općine. SWOT analiza daje konkretniji i jasniji uvid u unutrašnje snage i nedostatke te vanjske prilike i prijetnje koji uvjetuju postavljanje i ostvarenje Strategije razvjeta turizma. U općini Vladislavci SWOT analiza izvedena je na temelju nekoliko obilazaka terena, razgovora s ključnim dionicima turističkoga razvjeta, analizom okruženja te relevantnih tržišnih trendova.

3.2. Prioriteti i mjere

Na temelju provedene SWOT analize te određene vizije i strateških ciljeva, općina Vladislavci odredila je sljedeće prioritete i mjere

SNAGE (INTERNO)	SLABOSTI (INTERNO)
<ul style="list-style-type: none"> očuvana priroda / potencijal za postajanje turističkim odredištem; razvijen lojni i ribolovni turizam na području OBŽ-a / ribnjaci i lovište Vladislavci potencijal za razvitak specifičnih / selektivnih oblika turizma, uključujući i promatranje ptica; aktivne udruge na području športskoga ribolova / briga o prirodnim resursima i ribljem fondu; djelomično uređen prostorni plan / stvorene pretpostavke za daljnji razvitak i izgradnju neophodne infrastrukture; razvitak socijalne i fizičke infrastrukture / povećanje kvalitete života na području općine Vladislavci; bogata kulturna baština / mogućnost razvijanja programa suradnje s ostalim dionicima na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini kroz povezivanje manifestacija; podrška i napor lokalne i regionalne samouprave stanovništvu za razvitak turizma; iskustvo u organizaciji različitih manifestacija / dobar preduvjet za brendiranje. 	<ul style="list-style-type: none"> ne postoji organizirani sustav odvodnje i pročišćavanja; nedovoljno športsko-rekreacijskih sadržaja za potencijalne turiste, djecu i mlade / neadekvatno provođenje slobodnoga vremena; loša prometna povezanost uzrokovana nepostojanjem biciklističke i kolničke infrastrukture / ograničenje turističke ponude; slaba umreženost / nedovoljna racionalizacija ljudskih i materijalnih resursa i proizvodnje / nepovezanost ključnih subjekata u turizmu; zastarjela tehnologija / ne odgovara ekološkim standardima / ograničenost u ponudi ekoproizvoda; nedostatak turističkog info-centra / nedovoljno promocije, neprepoznatljivost i otežano brendiranje; nedovoljna svijest lokalnoga stanovništva o vrijednostima prirodne i kulturne baštine općine; nedovoljno educiranoga stručnoga kadra / turistički sektor; nedostatak inovativnih ideja i poduzetničkoga duha / fokusiranost na primjere loše prakse; nedostatak turističke tradicije; nedostatak smještajnih kapaciteta.
PRILIKE (EKSTERNO)	PRIJETNJE (EKSTERNO)
<ul style="list-style-type: none"> povoljan geografski i prometni položaj / dobri preduvjeti za aktivan razvitak turizma; ulaganje u turističku infrastrukturu kroz dostupne fondove / potencijal za prepoznatljivo turističko odredište; blizina drugih naselja s razvijenim kontinentalnim turizmom / prilika za međusobno umrežavanje i kreiranje zajedničkih turističkih sadržaja; partnerstvo s ostalim JLS-ovima / provedba pojedinih mjera iz 'viših strategija': poboljšanje, nadogradnja i modernizacija komunalne infrastrukture; ponuda autohtonih proizvoda; razvitak integrirane turističke ponude koja uključuje prirodnu i kulturnu baštinu / prilika za povezanost svih sektora i daljnju nadogradnju postojećih aktivnosti usko povezanih s očuvanjem tradicionalne baštine; 	<ul style="list-style-type: none"> intenzivnim razvitkom turizma moguće onečišćenje okoliša / degradacija kulturne baštine; propadanje objekata kulturno-povijesne baštine zbog izostanka investicija i održavanja; zanemarivanje vrijednosti koje ima tradicijska baština; globalno iseljavanje i odlazak u zemlje Europske unije; rizik od investicija u turizam / strah od 'propale investicije'; neučinkovit sustav turističkih zajednica / 'preusitnjenošć' i nedovoljna međusobna koordinacija; nedovoljna povezanost turizma i ostalih gospodarskih djelatnosti / nedovoljno razvijen stupanj socijalne kohezije i međusobnoga povjerenja; porast cijena energenata;

- provedba programa ruralnoga razvijanja za RH / određeno 16 mjera za povećanje konkurentnosti podrška poljoprivredno-ekološke ili poljoprivredno-okolišne mjere;
  - razvitak ekopoljoprivrede / prednost 'zdrave hrane' na turističkom gastrotržištu;
  - zakonodavstvo i strateški okvir na nacionalnoj i regionalnoj razini potiče zapošljavanje osoba u neravnopravnom položaju / mogućnost pokretanja novih programa za zapošljavanje u turističkom sektoru;
  - povezivanje s turističkim zajednicama / posebno vezanih uz rast vikend potražnje;
  - promjena trenda u turizmu / suvremeni turisti iškusi su putnici, dobro informirani, željni stjecanja novih iskustava i upoznavanja novih sredina te ih karakterizira dinamičnost i neovisnost;
  - poticaj države razviti kontinentalnoga turizma / specifičnih oblika turizma.
-

za programsko razdoblje 2015. – 2020. Za svaki od prioriteta određeni su potencijalni projekti koji bi trebali biti provedeni u svrhu ostvarivanja svake mjere.

Cilj 1. Održivi razvitak turizma kroz odgovorno planiranje i učinkovito upravljanje prirodnom i kulturnom baštinom

Općina Vladislavci prema svom geografskom položaju ima sve preduvjete za aktivan razvitak turizma. Zahvaljujući brojnim rječicama i potocima te dijelom očuvanim šumama na području Osječko-baranjske županije razvijen je lovni i ribolovni turizam pa stoga prirodni resursi općine Vladislavci, uz povoljni prometni položaj te ulaganja u infrastrukturu, imaju potencijala postati prepoznatljivim turističkim odredištem.

Ribnjaci u Vladislavcima te Lovište Vladislavci mogu biti temeljna turistička atrakcijska osnova turističkoga razvijanja ove općine.

- učestale promjene zakonodavnog okvira vezano uz sektor turizma / dodatna nesigurnost u ishod investicija / kušaonice, smještajni kapaciteti, ruralne kuće za odmor... itd.;
- sve veći broj destinacija koje nude kulturni turizam stvara konkureniju na međunarodnom, ali i na nacionalnom i regionalnom tržištu / u ponudi je sve kvalitetnija i raznovrsnija ponuda koja turistima daje veći izbor;
- ograničena mogućnost prefinanciranja i sufinciranja razvojnih projekata / nemogućnost prijave i ograničena mogućnost povlačenja sredstava.

Ribnjaci zauzimaju devet hektara voda, od čega šest hektara za športski ribolov. Nastanak ribnjaka datira u 1957., kada su iskopane jame za potrebe ciglane. Športsko-ribolovno društvo Čepin osnovano je 1995. te od tada postoji kao kompleks od dva bajera. U ribnjacima živi 15 vrsta riba, a najbrojnije su šaran (riječni), šaran (ribnjičarski), amur i smuđ. Godišnje se u vodu poribi oko 3.000 kg plemenite ribe.

Kulturna i prirodna baština općine ograničen je resurs koji zahtijeva vrjednovanje, zaštitu i korištenje prema načelima održivosti.

Ključan preduvjet za zaštitu i održivo korištenje je edukacija lokalnoga stanovništva i zainteresiranih investitora te uspostavljanje učinkovitoga sustava evidencije svih elemenata baštine. Za učinkovito iskorištanje potrebno je utvrditi uvjete namjene i mogućnosti korištenja pojedinih elemenata atrakcijske osnove unutar pojedine skupine turističkih proizvoda. Strateškim se planiranjem resursi općine stavljaju u funkciju

razviti turizma, dok se zaštitom i održivim korištenjem sprječava njihova degradacija te se time baština prenosi i na druge generacije. U održivi razvitak potrebno je uključiti sve lokalne dionike, Općinu Vladislavci i druge javne institucije te privatni i civilni sektor. Razvitkom inovativnih smještajnih, ali i ugostiteljskih objekata u sklopu agroturizma u potpunosti se doživljava ruralnost prostora upotpunjena ponudom tradicijskih jela i pića te sudjelovanjem u djelatnostima vezanima za gospodarstvo.

Da bi se približili ostvarenju cilja, određeni su prioriteti i mjere:

Prioritet 1.1. Stvaranje konkurentne turističke destinacije kvalitetnom promocijom i marketingom

Prioritet 1.2 Razvitak turizma s naglasom na prirodnoj baštini

Cilj 2. Razvitak kvalitetnih smještajnih i ugostiteljskih objekata te turističke infrastrukture u Općini Vladislavci

Na području je općine Vladislavci primarna potreba razvijati smještajne kapacitete kako bi se paralelno razvijali i mogli koristiti turistički proizvodi te kako bi se stvorili preduvjeti za ostvarenje oba cilja. Novi bi smještajni kapaciteti trebali poštovati tradiciju, a postojeće tradicijske kuće staviti u funkciju prihvata turista. Za ostvarenje plana razvita potrebno je kontinuirano razvijati uspješnu suradnju između svih dionika razvita (javnoga i privatnoga sektora). Ta je suradnja potrebna i treba se razvijati na

različitim područjima, poput zajedničkoga marketinga, zajedničkih razvojnih projekta, podizanja prepoznatljivosti ovoga kraja, a sektorskim umrežavanjem i osnaživanjem ključnih dionika u turizmu te organizacijom Turističko-informativnoga centra pružale bi se kvalitetne informacije. Trasiranjem bicklističkih staza općina Vladislavci dobila bi kvalitetnu turističku / športsku infrastrukturu koju bi koristilo i lokalno stanovništvo.

Kako bi općina Vladislavci postala konkurentna potrebno je uspostaviti učinkovito upravljanje razvitkom turističkih sadržaja i proizvoda, ali i infrastrukturom, što se zasniva na koncepciji jednosmjerne i dvosmjerne promocije, kao i kvalitetnim marketingom. Posebnu pozornost treba usmjeriti na oglašavanje i komunikaciju između turističke destinacije i potencijalnoga posjetitelja. Promociju na razini Osječko-baranjske županije kao destinacije obavlja turistička zajednica, a u općini će lokalna vlast imati veću odgovornost u dijelu promocijskih aktivnosti. Općina će morati koristiti sve dostupne medije za promociju turizma, a e-marketing je prepoznat kao ključni model kojim će se destinacija tržišno pozicionirati i kvalitetno promovirati. S obzirom na bogatstvo naslijedenih kulturnih resursa potrebno ih je obnavljati i čuvati u izvornim oblicima, a važno je i njegovati pozitivan odnos prema tradiciji života i rada kako bi se sačuvali i prenosili običaji specifični za ovo područje.

Prioritet 1.1. Stvaranje konkurentne turističke destinacije kvalitetnom promocijom i marketingom

MJERE	PROJEKTI
BRENDING	
Razvitak općine kao turističke destinacije	Izgradnja, rekonstrukcija i adaptacija turističkoga info-centra općine Vladislavci
Turizam događaja, razvitak izletničkoga turizma i promocija tradicionalnih manifestacija	Izgradnja i opremanje javne površine sa sadržajem za bicikliste; Manifestacija Ivanjsko jahanje; Ivanjsko sjelo; Jesenji u Hrastinu; Advent u Vladislavcima; Dječja manifestacija Igra kolo; Gastromanifestacije: roštiljada i grahijada, čobanijada.
Stvaranje turističkoga brenda općine i promocijske aktivnosti	Promocija i izgradnja Staze lana i sira
KAPACITETI	
Razvitak smještajnih kapaciteta	Izgradnja smještajnoga kapaciteta za seoski turizam (hotel, hostel, kamp) – zgrada bivšega Doma zdravlja
Razvitak ljudskih resursa za potrebu turizma, kao i ostalih dionika turističkoga razvitičta	Edukacije za turističke vodiče
Razvitak prometne infrastrukture, lokalnoga transporta i transporta do turističkih destinacija	Izgradnja biciklističke staze na relaciji Vladislavci – Osijek; Uspostava javne cestovne linije Vladislavci – Osijek.
Razvitak enogastro turizma, lokalnih proizvoda te popratne turističke infrastrukture za promociju predmetnih proizvoda	Izgradnja kušaonice sira i mliječnih proizvoda; Postavljanje horizontalne signalizacije za potrebe promocije puteva sira.

Prioritet 1.2 Razvitak turizma s naglaskom na prirodnoj baštini

MJERE	PROJEKTI
Stvaranje infrastrukture i interpretacija prirodne baštine na području općine	Razvitak izletišta u sklopu ribnjaka Vladislavci Izgradnja kupališta s uslužnim sadržajem na bajerima Vladislavci Izgradnja poučne tematske staze s promatračnicama ptica od ribnjaka do rijeke Vuke
Razvitak aktivnosti i infrastrukture promatranja ptica	Izgradnja i opremanje promatračnice ptica
Razvitak aktivnosti i infrastrukture za potrebu ribolovnoga turizma	Izgradnja i opremanje ribičkoga doma sa smještajnim i ugostiteljskim kapacitetima te sadržajem za održavanje ribičkih natjecanja
Promocija i osnaživanje lovnoga turizma	Izgradnja i opremanje ribičkoga doma sa smještajnim i ugostiteljskim kapacitetima te sadržajem za održavanje lovačkih natjecanja

Prioriteti i mjere vezane uz ostvarenje cilja 2:

Prioritet 2.1. Razvitak turizma s naglaskom na športu, kulturi i sakralnoj baštini te zdravstvenom turizmu

MJERE	PROJEKTI
KULTURNA I SAKRALNA BAŠTINA	
Izgradnja, adaptacija i rekonstrukcija infrastrukture kulturne i sakralne baštine te arheoloških nalazišta	Rekonstrukcija i opremanje Muzeja Hrastin; Rekonstrukcija i opremanje reformirane crkve u Hrastinu; Rekonstrukcija i opremanje pravoslavne crkve u Dopsinu; Rekonstrukcija, adaptacija industrijske baštine – peć za proizvodnju cigle u Vladislavima; Rekonstrukcija i adaptacija muzeja feudalnoga doba.
Interpretacija kulturne baštine i povijesnoga nasljeđa na području općine i njezino povezivanje s lokalnim proizvodima	Interpretacija bosanskih, šokačkih i mađarskih tradicionalnih običaja
ZDRAVSTVENI TURIZAM	
Izgradnja, adaptacija i rekonstrukcija infrastrukture za potrebu razvijanja zdravstvenog turizma	Jačanje kulturno-umjetničkih društava: KUD Dukat Vladislavci, KUD Bosanski prsten i mađarski KUD Dózsa György
ŠPORT	
Izgradnja, adaptacija i rekonstrukcija infrastrukture za šport i športski turizam	Prilagodba infrastrukture u vlasništvu JLS-ova za potrebe razvijanja zdravstvenog turizma
Jačanje športskih udruga i institucija	Izgradnja športsko-rekreacijskog centra Vladislavci; Izgradnja športsko-ribolovnoga centra; Vladislavci – kod ribnjaka
Jačanje nogometnih klubova i škole LIV 1949 i Goleo	

4

Strateški razvojni program
općine Vladislavci za razdoblje
od 2018. do 2022. godine

Usklađenost strategije s nacionalnim i regionalnim politikama

Općina Vladislavci odredila je svoje ciljeve, prioritete i mjere razvijanja turizma na osnovu realne procjene vlastitih ljudskih, materijalnih i finansijskih resursa.

Definirani ciljevi razvijanja turizma općine do 2022. su:

Cilj 1. Održivi razvitak turizma kroz odgovorno planiranje i učinkovito upravljanje prirodnim i kulturnom baštinom

Cilj 2. Razvitak kvalitetnih smještajnih i ugostiteljskih objekata te turističke infrastrukture u općini Vladislavci

Prilikom određivanja ciljeva razvijanja turizma vodilo se računa o njihovoj usklađenosti i povezanosti s važećim strategijama i programskim dokumentima više razine¹. Povezanost sa strategijama na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini dobra je osnova za planiranje ulaganja vlastitih sredstava za javni, privatni i civilni sektor, kao i planiranje projekata koji imaju mogućnost financiranja kroz fondove Europske unije. Povezanost razvojnih ciljeva i prioriteta vidljiva je kroz sljedeći tablični prikaz:

Europska razina

Prema definiciji se Vijeće Europe ruralnim turizmom smatra turizam, odnosno njegove aktivnosti koje se provode na seoskom području, a među najznačajnije karakteristike takve

vrste turizma ubrajaju se mirna i privlačna sredina, odsutnost buke, očuvani okoliš, komunikacija s domaćinima, domaća hrana i upoznavanje seoske tradicije i poslova. Ruralni turizam je sveobuhvatan pojam koji podrazumijeva sve turističke usluge, aktivnosti i selektivne oblike turizma unutar ruralnih područja, uključujući ribolovni, lovni, zimski, seoski, ekoturizam, zdravstveni, kulturni i druge. Kao komponente ruralnoga turizma ističu se kulturni, društveni i gospodarski te resursi okoliša i drugi resursi. U današnje vrijeme ruralni turizam nije nužno dopunska djelatnost na gospodarstvu kojom se stvara dodatni prihod, već može biti i profesionalna djelatnost, poput malih obiteljskih hotela, konjičkih centara i slično. Svjetska turistička organizacija definira ruralni turizam kao oblik turizma koji se temelji na prirodnim resursima, ruralnom nasljeđu, ruralnom načinu života i ruralnim aktivnostima, odnosno aktivnostima u ruralnom području.

Ciljevi Strategije Europa 2020 usmjereni su na područja zapošljavanja, istraživanja i razvijanja, obrazovanja, smanjenja siromaštva i socijalnoga uključivanja te klime i energije. Države članice prenose ove ciljeve u svoje nacionalne ciljeve u skladu s mogućnostima i okolnostima, kako bi pridonijele ispunjavanju zajedničkih ciljeva. Imajući u vidu smjernice koje daje Europa 2020, na nacionalnoj se razini donose različiti planski dokumenti koje prate planski dokumenti na regionalnoj i lokalnoj razini pa tako i Strategija razvijanja turizma općine. Provedba konkretnih mjera i aktivnosti u okviru ciljeva i prioriteta razvijanja turizma općine Vladislavci u određenoj će mjeri pridonijeti realizaciji Strategije Europa 2020.

¹ Iako se nalazimo na kraju proračunskog razdoblja EU 2014-2020., novi operativni programi i novi EU proračun još nisu u potpunosti dostupni

Općina Vladislavci		Europa 2020
Ciljevi	Prioriteti	
Cilj 1. Održivi razvitak turizma kroz odgovorno planiranje i učinkovito upravljanje prirodnom i kulturnom baštinom	Prioritet 1.1. Stvaranje konkurentne turističke destinacije kvalitetnom promocijom i marketingom	Uključiv rast – Rast koji uključuje sve zemlje članice, regije i svakoga pojedinca je gospodarstvo visoke zaposlenosti i socijalne uključenosti.
Cilj 2. Razvitak kvalitetnih smještajnih i ugostiteljskih objekata te turističke infrastrukture u općini Vladislavci	Prioritet 1.2. Razvitak turizma s naglaskom na prirodnoj baštini	Pametan rast – Rast i razvitak gospodarstva zasnovanoga na znanju i inovacijama.
	Prioritet 2.1. Razvitak turizma s naglaskom na športu, kulturi i sakralnoj baštini te zdravstvenom turizmu	Održiv rast – Rast koji uključuje učinkovitu uporabu resursa i energije te ekološki prihvatljivo i konkurentno gospodarstvo

Nacionalna razina

Operativni program Konkurentnost i kohezija (OPKK) je plansko-programski dokument namijenjen provedbi Kohezijske politike EU-a i predstavlja temelj za učinkovitu provedbu i korištenje Europskog fonda za regionalni razvitak i Kohezijskog fonda u Hrvatskoj. Pojedini prioriteti i mjere Strategije razvijatka općine su izravno ili neizravno povezani s pojedinim prioritetnim područjima OPKK-a, a koji pridonosi cilju *Ulaganje za rast i radna mesta* putem infrastrukturnih ulaganja u područja prometa, energetike, zaštite okoliša, ICT-a i pružanja potpore razvitku poduzetništva i istraživačkih djelatnosti. OPKK predstavlja temelj za učinkovitu provedbu i korištenje Europskog fonda za regionalni razvitak i Kohezijskog fonda u Hrvatskoj. Pojedini prioriteti i mjere turističkoga razvijatka općine Vladislavci izravno su ili neizravno povezani s pojedinim prioritetnim područjima OPKK-a.

Operativni program Učinkoviti ljudski resursi (OPURLJ-a) usmjeren je na rast zapošljavanja i jačanje socijalne kohezije u Hrvatskoj.

Programom su određeni prioriteti ulaganja koji se odnose na zapošljivost i mobilnost radne snage, obrazovanje i cjeloživotno učenje, socijalno uključivanje i dobro upravljanje. Prioriteti u okviru ovoga Operativnoga programa su polazište u planiranju razvijatka ljudskih resursa na lokalnoj razini, pa su tako pojedini prioriteti Strategije razvijatka turizma općine izravno ili neizravno povezani s pojedinim prioritetnim područjima OPURLJ-a.

Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. (PRR) predstavlja preduvjet za korištenje sredstava Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvitak. Programom je utvrđeno 16 mjeru koje su usmjerene na povećanje konkurentnosti poljoprivrede, šumarstva i prerađivačke industrije, kao i unaprjeđenje životnih uvjeta u ruralnim područjima. Ciljevi PRR-a su: 1. poticati konkurenčnost poljoprivrede, 2. osigurati održivo upravljanje prirodnim resursima i klimatskim promjenama, te 3. postići uravnotežen teritorijalni razvitak ruralnih područja, uključujući stvaranje i očuvanje radnih mesta.

Prioriteti PRR-a su: restrukturiranje i modernizacija poljoprivrednoga i prehrambenoga sektora, promicanje okolišno učinkovitoga poljoprivrednoga sustava, poboljšana učinkovitost resursa te pomak ka klimatski elastičnoj poljoprivredi, prehrambenoj industriji i šumarstvu, smanjenje ruralne depopulacije i povećanje kvalitete života te gospodarski oporavak, prinos prioritetima Europske unije za ruralni razvitak. Za općinu Vladislavci, koja se nalazi na ruralnom području, iznimno je važno u svom planiranju dugoročnoga razvijanja uzeti u obzir ciljeve i prioritete Programa ruralnoga razvijanja.

Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. je dokument koji utvrđuje ključne aktivnosti turističke politike

usmjerenе na osiguravanje proizvodnih, institucionalnih, organizacijskih i ljudskih prepostavki za povećanje konkurentnosti hrvatskoga turizma na međunarodnom tržištu. Predstavljena je i vizija razvijanja hrvatskoga turizma 2020. te glavni ciljevi razvijanja i to povećanje atraktivnosti i konkurentnosti koja će rezultirati ulaskom u vodećih 20 turističkih destinacija u svijetu po kriteriju konkurentnosti. Osim navedenoga, strateški su ciljevi turističkoga razvijanja i poboljšanje strukture i kvalitete smještaja, novo zapošljavanje, investicije i povećanje turističke potrošnje.

Realizacijom planiranih prioriteta i mjera turističkoga razvijanja općine pridonijet će se ostvarenju ciljeva na nacionalnoj razini.

Općina Vladislavci		Operativni program Konkurenčnost i kohezija (OPKK)
Ciljevi	Prioriteti	
Cilj 1. Održivi razvitak turizma kroz odgovorno planirane i učinkovito upravljanje prirodnim i kulturnom baštinom	Prioritet 1.1. Stvaranje konkurenčne turističke destinacije kvalitetnom promocijom i marketingom	Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskoriščavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnog inkubatora.
	Prioritet 1.2. Razvitak turizma s naglaskom na prirodnoj baštini	Podupiranje kapaciteta MSP za rast na regionalnim, nacionalnim i međunarodnim tržištima i inovacijske procese.
Cilj 2. Razvitak kvalitetnih smještajnih i ugostiteljskih objekata te turističke infrastrukture u općini Vladislavci	Prioritet 2.1. Razvitak turizma s naglaskom na športu, kulturu i sakralnoj baštini te zdravstvenom turizmu	Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje.
		Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu.
		Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi zapuštenih zajednica na urbanim i ruralnim područjima.

Općina Vladislavci		Operativni program Učinkoviti ljudski resursi (OPULIR)
Ciljevi	Prioriteti	
Cilj 1. Održivi razvitak turizma kroz odgovorno planiranje i učinkovito upravljanje prirodnom i kulturnom baštinom	Prioritet 1.1. Stvaranje konkurentne turističke destinacije kvalitetnom promocijom i marketingom Prioritet 1.2. Razvitak turizma s naglaskom na prirodnoj baštini	Promicanje održivoga i kvalitetnoga zapošljavanja i podrška mobilnosti radne snage
Cilj 2. Razvitak kvalitetnih smještajnih i ugostiteljskih objekata te turističke infrastrukture u općini Vladislavci	Prioritet 2.1. Razvitak turizma s naglaskom na športu, kulturi i sakralnoj baštini te zdravstvenom turizmu	Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svake diskriminacije. Jačanje institucionalnih kapaciteta javnih tijela i zainteresiranih strana te učinkovite javne uprave.

Općina Vladislavci		Program ruralnoga razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020.
Ciljevi	Prioriteti	
Cilj 1. Održivi razvitak turizma kroz odgovorno planiranje i učinkovito upravljanje prirodnom i kulturnom baštinom	Prioritet 1.1. Stvaranje konkurentne turističke destinacije kvalitetnom promocijom i marketingom Prioritet 1.2. Razvitak turizma s naglaskom na prirodnoj baštini	Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva Razvitak poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja / ulaganje u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti.
Cilj 2. Razvitak kvalitetnih smještajnih i ugostiteljskih objekata te turističke infrastrukture u općini Vladislavci	Prioritet 2.1. Razvitak turizma s naglaskom na športu, kulturi i sakralnoj baštini te zdravstvenom turizmu	Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva. Razvitak poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja / ulaganje u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti.

Strateški marketinški plan hrvatskog turizma (SMPHT) 2014.-2020. je dokument kojim je određen nacionalni turistički marketing te ostvarivanje ciljeva povećanja snage brenda, povećanje broja dolazaka turista u pred i posezoni te povećanje dnevne potrošnje. Marketinški plan predstavio je

prijedlog vrijednosti koje opisuju turističku ponudu tako da objašnjava koristi koje turistička destinacija može pružiti svojim gostima te ih iskoristiti u svojoj promociji. Svrha je SMPHT-a pomoći Hrvatskoj i turističkoj industriji kroz turizam ostvariti veći prihod i razvojno napredovati. Uzimajući u

Općina Vladislavci		Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine ²
Ciljevi	Prioriteti	
Cilj 1. Održivi razvitak turizma kroz odgovorno planiranje i učinkovito upravljanje prirodnom i kulturnom baštinom	Prioritet 1.1. Stvaranje konkurentne turističke destinacije kvalitetnom promocijom i marketingom	Određivanje jedinstvenih kriterija za strateško planiranje turističkoga razvijanja i izrada strateških planova.
	Prioritet 1.2. Razvitak turizma s naglaskom na prirodnoj baštini	Nacionalni program cjeeloživotnoga učenja za djelatnike u turizmu. Promocija investicija u turizmu.
Cilj 2. Razvitak kvalitetnih smještajnih i ugostiteljskih objekata te turističke infrastrukture u općini Vladislavci	Prioritet 2.1. Razvitak turizma s naglaskom na šport, kulturi i sakralnoj baštini te zdravstvenom turizmu	Usklađivanje sustava obrazovanja u ugostiteljstvu s potražnjom. Program razvijanja cikloturizma.
		Nacionalni program unaprjeđenja obiteljskog smještaja. Uređenje turističke destinacijske infrastrukture, a posebice šetnica, staza (biciklističke, pješačke i sl.), prometne signalizacije, javnih parkirališta i lokalnoga prijevoza.

² Mjere unaprjeđenja konkurentnosti hrvatskog turizma

Općina Vladislavci		Strateški marketinški plan hrvatskog turizma 2014.-2020.
Ciljevi	Prioriteti	
Cilj 1. Održivi razvitak turizma kroz odgovorno planiranje i učinkovito upravljanje prirodnom i kulturnom baštinom	Prioritet 1.1. Stvaranje konkurentne turističke destinacije kvalitetnom promocijom i marketingom	Razviti i implementirati hrvatski sustav brendiranja. Podrška turističkoj industriji.
	Prioritet 1.2. Razvitak turizma s naglaskom na prirodnoj baštini	Provesti edukaciju i program umrežavanja dionika. Stimulirati i poduprijeti razvitak inovativnih iskustava s dodanom vrijednošću. Pojednostaviti kontakte prema hrvatskoj turističkoj industriji.
Cilj 2. Razvitak kvalitetnih smještajnih i ugostiteljskih objekata te turističke infrastrukture u općini Vladislavci	Prioritet 2.1. Razvitak turizma s naglaskom na športu, kulturi i sakralnoj baštini te zdravstvenom turizmu	

obzir navedenu svrhu, Plan predlaže strategije i inicijative za stvaranje dodane vrijednosti za tržište, osvajanje gostiju s tradicionalnih i novih tržišta (geozona), bolje upravljanje zadovoljstvom turista te (rezultat) kreiranje njihove odanosti.

Regionalna i lokalna razina

Županijska razvojna strategija temeljni je strateški planski dokument jedinice područne (regionalne) samouprave, u kojem se određuju ciljevi i prioriteti razvijanja za područje Županije u svrhu jačanja njezinih razvojnih potencijala, s posebnim naglaskom na ulozi velikih gradova i gradova sjedišta županija u poticanju razvijanja te na razvijetu slabije razvijenih područja.

Županijska razvojna strategija Osječko-baranjske županije do 2020. kao krovni razvojno-planski, odnosno strateški dokument regionalne razine, ima za cilj osigurati stanovništvo, svim interesnim skupinama i razvojnim dionicama učinkovit i djelotvoran alat za planiranje i provedbu razvojnih ciljeva i prioriteta te ostvarenje dugoročne vizije razvijanja.

Ostale važeće strategije:

Strategija razvoja Lokalne akcijske grupe (LAG) Vuka-Dunav 2014.-2020. je temeljni razvojni dokument za ruralni razvijetak područja LAG-a. Ono se prostire na području osam jedinica lokalne samouprave, od kojih je sedam općina: Antunovac, Čepin, Erdut, Ernestinovo, Šodolovci, Vuka, Vladislavci te dio grada Osijeka, odnosno pet mjesnih odbora: Brijest, Josipovac, Sarvaš, Tenja i Višnjevac. Sva tri strateška cilja strategije LAG-a

povezana su sa Strategijom razvijetka turizma općine Vladislavci:

1. razvitak i jačanje gospodarskoga potencijala (podrškom svim oblicima poduzetništva, turizma i poljoprivrede);
2. poboljšanje stanja cjelokupne infrastrukture i unaprjeđenja uvjeta života i kvalitete stanovanja u naseljima;
3. zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine, energetska učinkovitost i racionalno korištenje prirodnih resursa te uporaba obnovljivih izvora energije.
4. Posebna poveznica je s prioritetima Održivo upravljanje prirodnim i kulturnim resursima, materijalnom i nematerijalnom kulturnom baštinom i Zaštita okoliša i krajobraznih posebnosti područja u ruralnom razvijetku područja.

Strategija razvijetka ljudskih potencijala OBŽ-a

Na razini Osječko-baranjske županije usvojena je Strategija razvijetka ljudskih potencijala Osječko-baranjske županije 2020. kojom se određuje vizija, ali i prioritetni ciljevi te mjeru za postizanje vizije razvijetka ljudskih potencijala. U ovoj su Strategiji određeni prioritetni ciljevi: 1. razvitak sustavnog upravljanja ljudskim potencijalima, 2. razvitak ljudskih potencijala, 3. uspostavljanje održivoga i funkcionalnoga tržišta rada. U interesu je općine Vladislavci provedbom određenih mjeru i aktivnosti sadržanih u Strategiji razvijetka općine pridonijeti realizaciji svoje Strategije razvijetka turizma.

Strategija razvoja javne uprave 2015.-2020. strateški je dokument koji predstavlja okvir za razvitak javne uprave i usmjerena je na

Općina Vladislavci		Županijska razvojna strategija Osječko-baranjske županije do kraja 2020.
Ciljevi		
Cilj 1. Održivi razvitak turizma kroz odgovorno planiranje i učinkovito upravljanje prirodnom i kulturnom baštinom	Prioritet 1.1. Stvaranje konkurentne turističke destinacije kvalitetnom promocijom i marketingom Prioritet 1.2. Razvitak turizma s naglaskom na prirodnoj baštini	Unaprijeđenje kvalitete života kroz Prioritet 1.2. Unaprijeđenje i razvitak u području odgoja i obrazovanja, kulture, športa, tehničke kulture i kroz Prioritet 1.3. Razvitak ljudskih potencijala.
Cilj 2. Razvitak kvalitetnih smještajnih i ugostiteljskih objekata te turističke infrastrukture u općini Vladislavci	Prioritet 2.1. Razvitak turizma s naglaskom na športu, kulturi i sakralnoj baštini te zdravstvenom turizmu	Unaprijeđenje kvalitete životnoga prostora kroz Prioritet 2.1. Podrška mjerama prostornoga planiranja, zaštite okoliša i prirode i Prioritet 2.2. Razvitak komunalnih i drugih infrastrukturnih sustava. Povećanje konkurentnosti gospodarstva i zaposlenosti kroz 3.1. Razvitak i jačanje konkurenčnosti gospodarskih subjekata i 3.3. Jačanje dionika tržišta rada u skladu s potrebama gospodarstva. Učinkovito upravljanje lokalnim i regionalnim razvitetkom – Povećanje učinkovitosti dionika i institucija u sustavu upravljanja razvitetkom.

Općina Vladislavci		Strategija razvjeta općine Vladislavci 2014.-2020.
Ciljevi		
Cilj 1. Održivi razvitak turizma kroz odgovorno planiranje i učinkovito upravljanje prirodnom i kulturnom baštinom	Prioritet 1.1. Stvaranje konkurentne turističke destinacije kvalitetnom promocijom i marketingom Prioritet 1.2. Razvitak turizma s naglaskom na prirodnoj baštini	Očuvanje identiteta sela kroz izgradnju, adaptaciju i reorganizaciju javnih i komunalnih usluga. Razvitak konkurentne poljoprivrede i gospodarstva. Institucionalno jačanje ključnih dionika razvjeta.
Cilj 2. Razvitak kvalitetnih smještajnih i ugostiteljskih objekata te turističke infrastrukture u općini Vladislavci	Prioritet 2.1. Razvitak turizma s naglaskom na športu, kulturi i sakralnoj baštini te zdravstvenom turizmu	

unaprjeđenje upravnih kapaciteta te na bolju organizaciju javne uprave.

Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020. usmjerena je na jačanje poduzetničkoga potencijala i unaprjeđenje kulture poduzetništva. Strategija ima jedan opći cilj, a to je povećanje konkurentnosti maloga gospodarstva u Hrvatskoj, te pet podciljeva: 1. poboljšanje ekonomske uspješnosti, 2. poboljšan pristup financiranju, 3. promocija poduzetništva, 4. poboljšanje poduzetničkih vještina i 5. poboljšano poslovno okruženje.

Strategija razvoja društvenog poduzetništva u RH za razdoblje 2015.-2020. Društveno poduzetništvo važno je posebno za zapošljavanje ranjivih skupina (teže zapošljivih skupina, kao što su osobe s invaliditetom, Romi, itd.) i osiguranje socijalnih usluga u zajednici. U tom su svojstvu društveni poduzetnici partneri javnom sektoru u osiguranju socijalnih i javnih usluga. S obzirom na to da je na području općine velik broj udruga koje djeluju u korist zajednice, mnoge se njihove aktivnosti mogu usmjeriti na pomoć marginaliziranim skupinama i stvaranje prepostavki za njihovu veću konkurentnost na tržištu rada (edukacije, umrežavanje, iniciranje i izgradnja partnerstva između svih sektora, itd.).

4.1. Financijske mogućnosti za provedbu zacrtanih projektnih aktivnosti

Kako bi planirane mjere bile provedene, nužno je osigurati odgovarajuće financiranje. Općina svojim nedostatnim finansijskim

kapacitetima ne može samostalno realizirati predmetne projekte pa će ih aplicirati na potencijalne druge izvore financiranja. Projekti koji se planiraju realizirati i koji su predmet ovoga dokumenta, prvenstveno moraju biti u skladu sa Zakonom o proračunu (NN 87/08, 136/12, 157/15), Zakonom o izvršavanju državnog proračuna (NN 124/17, 108/18), Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama (NN 26/2010 i 120/13) i Pravilnikom o postupku zaduživanja te davanju jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 55/09 i 139/2010).

Mogućnosti sufinanciranja projekata su::

- strukturni i kohezijski fondovi EU (mjere Ruralnog razvjeta, ESF i drugi programi – razvitak prirodne i kulturne baštine, Itu mehanizam i sl.);
- programi zajednica – npr. Obzor 2020. (Horizon 2020) novi je program Europske unije za istraživanje i inovacije za razdoblje od 2014. do 2020. koji objedinjuje aktivnosti Sedmog okvirnog programa (FP7), inovacijske aspekte Programa za konkurentnost i inovacije (CIP) i prinos Europske unije Europskom institutu za inovacije i tehnologiju (EIT);
- javno-privatno partnerstvo - zajednička provedba i financiranje aktivnosti u proizvodnji javnih usluga ili proizvoda u partnerstvu javnoga i privatnoga sektora. Prednost je financiranja JPP-om u tom što ovakav način sufinanciranja pruža mogućnost izbjegavanja povećanja javnoga duga;
- Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR).

5

Strateški razvojni program
opcine Vladislavci za razdoblje
od 2018. do 2022. godine

Komunikacija i informiranje

Kako bi transparentnost u provedbi predmetnog dokumenta bila na najvišoj razini, informacije o svim koracima u provedbi Strateškog razvojnog plana turizma općine Darda bit će redovno objavljivani i ažurirani na:

- web stranici Općine - i do sada su uloženi veliki napor i svi dokumenti bili objavljeni na mrežnoj stranici Općine, na kojoj će biti redovno objavljivani i svi koraci u realizaciji predmetnog dokumenta te eventualne izmjene istog;
- društvene mreže - Općina će redovito objavljivati sve aktualnosti;
- mediji (tisak, radio i televizija) - Općina će redovito informirati javnost objavljanjem članaka, javnim nastupima, tiskovnim konferencijama i obavijestima u regionalnim i nacionalnim medijima;
- publikacije i promotivni materijali.

- nicama turističkog razviti ka općine,
- povećanje razine informiranosti svih društvenih dionika o potencijalima za suradnju na projektima turističkog razviti ka,
- osiguranje transparentnosti provedbe strategije.

Ciljane skupine komunikacijskih aktivnosti definirane su na razini svih zacrtanih ciljeva i sve komunikacijske aktivnosti bit će usmjerene komuniciranju s pripadnicima tih ciljanih skupina. Također, komunikacijske aktivnosti provodit će se kontinuirano, a za njihovo financiranje bit će zadužena Općina Vladislavci u ovikru raspoloživih sredstava, dok će u slučaju raspoloživosti, komunikacijske aktivnosti dijelom biti financirane iz dostupnih fondova EU, ukoliko se tematski budu preklapale sa strategijom. Kao pokazatelje uspješnosti Općina postavlja broj dosegnutih pripadnika ciljanih skupina.

Ciljevi komunikacije

Sve navedene komunikacijske aktivnosti bit će usmjerene ostvarenju općeg i specifičnih komunikacijskih ciljeva:

Opći komunikacijski cilj ovog strateškog dokumenta je promicanje mogućnosti uključivanja u provedbu aktivnosti temeljenih na definiranim mjerama.

Specifični komunikacijski ciljevi su:

- informirati stanovnike općine o mogućnostima uključivanja u provedbu partnerskih aktivnosti, predstaviti dobru praksu i rezultate ove strategije,
- povećanje razine informiranosti svih društvenih dionika o strateškim odred-

Ciljane skupine:

- opća javnost (svi stanovnici općine),
- prenositelji informacija,
- dionici turističkog razviti ka općine/turistički djelatnici,
- potencijalni dionici turističkog razviti ka.

Na razini specifičnih komunikacijskih ciljeva s ciljanim će se skupinama komunicirati putem već navedenih kanala (mrežne stranice općine, društvene mreže, mediji, te publikacije i promomaterijali), dok će se pojedinim ciljanim skupinama pristupiti putem direktnijih ad-hoc metoda komunikacije:

- sastanci,
- predavanja,
- fokus grupe,
- instant poruke
- interna komunikacija
- razgovori.

Vodeći računa o troškovnoj učinkovitosti navedenih aktivnosti, one će biti organizirane u sklopu aktivnosti koje općina već provodi, te će se iskoristiti prisutnost pripadnika ciljanih skupina kako bi se ostvarili ciljevi informativno-komunikacijskih aktivnosti.

Ključne poruke

Općina Vladislavci će s ciljem ostvarenja zacrtanih komunikacijskih ciljeva u komunikaciji s pripadnicima ciljanih skupina vezanoj uz Strateški razvojni plan turizma općine Vladislavci za razdoblje od 2018. do 2022. godine koristiti unaprijed definirane poruke posebno prilagođene modalitetima svake od definiranih ciljanih skupina.

U skladu sa zakonima Republike Hrvatske, vodit će se računa o pravu na jednak pristup informacijama. Invaliditet, etničko podrijetlo, spolne i dobne razlike bit će uzete u obzir pri

oblikovanju komunikacijskog pristupa, te će se i model komunikacije prilagoditi pojedinim ciljanim skupinama. Svi će materijali biti dostupni u prikladnim formama te će pravo na informaciju biti zajamčeno svima kroz lako dostupne i prilagodljive oblike distribucije informacija kako je ranije i navedeno. Jedinična lokalne samouprave ne može samostalno sve provesti pa će za to biti potrebno neprekidno informiranje javnosti. Tako će se povećati i transparentnost u provedbi zacrtanih prioriteta, mjera i ciljeva, ali i potaknuti zajednicu na aktivnije uključivanje u provedbu predmetnog dokumenta. Upravo takva vrsta komunikacije i odnosa uspostavljena je i prilikom izrade ovog dokumenta.

Svaka od ključnih poruka samo je okosnica komunikacije s ciljanim skupinama, a da bi se kao takva uspješno plasirala, bit će potrebno dodatno je objasniti, ilustrirati primjerima dobre prakse i na strateški osmišljen način približiti pripadnicima ciljanih skupina. S tim na umu, općina će po potrebi angažirati i vanjsku stručnu pomoć, a ovisno o količini raspoloživih resursa, kako bi se povećala kvaliteta informacijsko-komunikacijskih kampanja.

CILJANA SKUPINA	KLJUČNA PORUKA
Opća javnost (stanovnici općine)	Poljoprivreda i turizam okosnice su kulturnog identiteta i gospodarskog prosperiteta općine Vladislavci.
Prenositelji informacija	Općina Vladislavci bogata je resursima na kojima se temelje ruralni i održivi turizam, te će kroz naredno razdoblje aktivno raditi na njihovom aktiviranju.
Dionici turističkog razvijanja općine	Općina Vladislavci strateškim je planom razvitka turizma definirala osnovu daljnjim aktivnostima koje je moguće dijelomično financirati kroz dostupne EU i nacionalne izvore finansiranja.
Potencijalni dionici turističkog razvijanja	Moguće je aktivirati neiskorištene potencijale u svrhu turističkog razvijanja i na taj način povećati osobni i društveni prosperitet.

6

Strateški razvojni program
opcine Vladislavci za razdoblje
od 2018. do 2022. godine

Zaključak

Strateški razvojni plan turizma općine Vladislavci izrađen je u skladu sa Strateškim razvojnim programom općine Vladislavci, kao i Pravilnikom o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrjednovanja županijskih razvojnih strategija (NN 53/10), a koji je propisalo Ministarstvo regionalnog razvijanja i fondova EU (MRRFEU). Isti dokument jasno određuje potrebe za razvitak turizma općine Vladislavci te razrađuje viziju, ciljeve, prioritete, mjere, ideje, projekte. Kako bi uspješno pokrenuli razvitak turizma na području općine kroz predviđene projekte i kroz jasno zacrtane planove, od velike je važnosti i pomoći i suradnja s civilnim udrugama, gospodarstvenicima, poljoprivrednicima, kao i svim drugim pojedincima koji svojim konstruktivnim razmišljanjem i radom žele pridonijeti razvitku lokalne zajednice. Upravo ovaj Strateški razvojni plan turizma općine Vladislavci daje odgovor na pitanja – što, kada i kako trajno stvoriti sliku mjesta kao *Vladislavci – tradicionalna općina modernih pogleda usmjerena prema svakom pojedincu kao okosnici kulturnoga identiteta i gospodarskoga prosperiteta temeljenoga na poljoprivredi i turizmu.*

Na krilima rasta svjetskog gospodarstva, sve više pojedinaca počinje ostvarivati višak prihoda koji usmjerava u zadovoljenje nekih viših razina potreba. Turizam i putovanja su

jedna od takvih potreba. Stanovnici nekad slabije razvijenijih zemalja ulaze na globalno tržište i sve više putuju. Stanovnici razvijenijih zemalja, koji su i do sada prednjačili u turističkoj potrošnji okreću se novim izazovima, te u turizmu dolazi do fragmentacije potražnje: nekad slabo atraktivne destinacije zahvaljujući strateškom pristupu promociji i brandiranju postaju poželjna odredišta, a turisti više ne traže samo sunce i more, nego prvenstveno autentična iskustva u autentičnim lokalnim sredinama. Zahvaljujući jačanju takvih trendova, otvaraju se prilike na turističkom tržištu i za manje razvijena odredišta - poglavito ona u ruralnim sredinama. Pametnim, uključivim i strateškim pristupom, uz korištenje raspoloživih sredstava iz nacionalnih ili EU izvora, male sredine s neotkrivenim, ali postojećim potencijalima, mogu proaktivno djelovati u smjeru turističkog razvijanja i plasirati svoje proizvode i usluge na turističko tržište. Ovaj je strateški dokument upravo prvi korak u tom smjeru i u narednom razdoblju poslužit će kao putokaz svim budućim zajedničkim naporima pripadnicima svih sektora civilnog društva s područja općine Vladislavci u iznalaženju rješenja koja će pridonijeti razvitku postojećih i stvaranju novih kapaciteta s ciljem plasiranja tih kapaciteta na turistička tržišta u vidu jedinstvenih iskustava i doživljaja.

